

# תורה אור המובא

מאמרים  
על פרשיות התורה ומועדי השנה

מלוקטים מספרי  
**תורה אור ולקוטי תורה**

---

**ד"ה ויהי מקץ שניםים ימים**  
ענין שר המשקין וענינו של יוסף בעבודת האדם

---

מחולק לסעיפים עם פיסוק מלא,  
בתוספת ביאורים, פיענוחים, הערות וציטונים

**פרשת מקץ - חנוכה**

שנה ד | גלויון קע"ג

שנת חמישת אלפים שבע מאות שקלים ושמש לביראה

©  
כל הזכויות שמורות  
למערכת ליקוטי תורה המבואר

**הרב לוי געלב**

עוורך ראשי

**הרב משה גוראיי** - הרב חיים זקס  
**הרב משה לינק** - הרב משה מרינובסקי  
עורכים

**בשורה טובה**

לשמווע ולהויריד אלפי שיעורים בחסידות, בתניא, דרך מצותהין,  
לקוטית ותורא ועוד, באודיו או בכתב  
נא לבקר באתר החדש והמפואר אוצער החסידות  
[otzerhachassidus.com](http://otzerhachassidus.com)

לקבל הగיונות באימייל או להקים הagiונוט הבאים  
(+1) 718-650-6295  
[LikuteiTorah@otzerhachassidus.com](mailto:LikuteiTorah@otzerhachassidus.com)

לפרטים אודות מוקדי ההפצה בארא"ק וכן להשתתף בהוזאת ההפצה בארא"ק  
050-4109309  
[L109309@gmail.com](mailto:L109309@gmail.com)

יו"ל ע"י

הרב לוי געלב  
(+1) 310-938-4016  
[info@maamaronline.com](mailto:info@maamaronline.com)

מכוון לעדך באממת  
בארא"ב (+1) 718-650-6295  
בארא"ק 050-4109309  
[info@otzerhachassidus.com](mailto:info@otzerhachassidus.com)



The Ma'amarim of LIKKUTEI TORAH and TORAH OR are copyright by the Kehot Publication Society, a division of Merkos L'inyonei Chinuch Inc. and are reprinted here with permission.



## פתח דבר

בעזה"י

**בשבה** והודיה לה', מוגש בזה לפני ציבור הלומדים, מאמר "ד"ה ויהי מקץ שניםים ימים" בסדרת "תורה אור המבוואר", שהוא פירוש וביאור על מאמרי חסידות דפישיות השבוע ומועדי השנה, מולוקטים מספרי תורה אוROL ולקוטי תורה לרביינו הזקן נבג"מ זצוקלה"ה. ומתורתו להקל בלמידה החסידישע פרשה' בכל שבוע.

**הביאור** מבוסס על המאמרים המייסדים על דריש זה וכן על עוד 'הנחות' מאותו הדروس (כגון: מספר מאמרי אדמו"ר הזקן, תורה חיים, מאמרי אדמו"ר האמציע, אור התורה וכו'). כמו כן נכתבו "ביאורי מושגים" - הסברה ורבה של מושגים יסודיים בחסידות, המופיעים במאמר.

**גם** ביאורי המושגים מייסדים על מקומות אחרים בדא"ח אשר שם מבואר העניין בארכיות וביאור יותר (כיצד ע"ז דברי תורה עניינים באותו אחד ועשיריהם באותה מקום אחר).

**כפי** שנראה לעין הקורא, נשתרפו הקונטרסים בתוספת מרובה על העיקר ממה שהוא, בעריכת המאמרים ע"י צוות משפטאים שיחי', לימוד ועיצוב חדש, וגם הגהה יסודית שהיה נקי ומונפה מכל טעויות הדפוס, ועוד הרובה תיקונים אשר כל הרואה יאמור ברקאי.



לביקשת רבים, ניתן לקבל הקונטרסים מדי שבוע באימייל, קיבלו נא לשולח אימייל לכתובות: [subscription@otzerhachassidus.com](mailto:subscription@otzerhachassidus.com), וכן אפשר להוריד את הקונטרס, וכך גם גם הקונטרסים האחרים שי"ל על ידינו בכתובות: [otzerhachassidus.com](http://otzerhachassidus.com).



כבר אמר דוד המלך ע"ה "שגיאות מי יבין", יתכן כי נפלו אי הבנות בעניינים המבוירים או טעויות הדפוס וכדומה. על כן שטוחה בקשתנו בפני הציבור המעוניינים בקונטרס - לשולח את העורותיהם ונתקנם בבוא העת אי"ה.

כתובות למשלוח העורות: [likuteitorah@otzerhachassidus.com](mailto:likuteitorah@otzerhachassidus.com)

ויה"ר שנזכה לקיום היoud "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסיים", ונזכה לשם עז תורה חדשה, "תורה חדשה מأت תצא" (ישעה נא, ד), במהרה בימינו ותיקף ומיד ממש.

כ"ב כסלו – ה'תשע"ה

ברכת שבתא טבא

לוイ געלב

מכון לעבדך באממת



**ד"ה ויהי מקץ  
שנתים ימים**

ענין שר המשקין ועניינו  
של יוסף בעבודת האדם

**מאמר זה הוקדש**

**לע"נ**

הרה"ח הרה"ת מו"ה צבי הירש בן  
הרה"ח ה苍眉ムモウハヤシボン

**חיטריך**

NELB"U ביום רביעי שבת ב' טבת  
זאת חנוכה - ה'תשע"ב

**ולזכות**

זוג' הרבנית מרת רבקה תה'י  
וככל יוצאי חלצ'י וב"ב שיחיו  
לאירועים ימים ושנים טובות

## תוכן המאמר

### פרק א

ההבדל בין יסוד המים ויסוד האש שבנפש האלקית, וענין 'שר המשקים' ברוחניות .....

### פרק ב

ביואר התוכן הפנימי של חלום שר המשקים - הסרת ערלה הלב כדי לגלות את האהבה המותרת .....

### פרק ג

ביואר עניין 'ין המשבר' - עזה למי שאינו יכול לגלות את אהבה המותרת ד'ין המשמה' .....

### פרק ד

בחינת 'בום פרעה' - עשיית כלים לאהבת ה', שיהיה להם קיום .....

### פרק ה

ביואר עניין בחינת יוסף, וביוואר הקשר בין 'ולא זכר שר המשקים את יוסף' ל'ויהי מקין' .....

ב"ה. תו"א פ' מקץ, ד"ה ויהי מקץ שניםים ימים, א' [ל, ג – לא, ב]

## פרשה מקץ

ויהי מקץ שניםים ימים ופָרֻעַה חָלֵם וּגְנוּ. הנה פרשה זו מוחברת לפרשא ל ג שלפניה, ולא זכר שר המשקים את יוסף וגנו, כי מפני שלא זכר נתהוה ויהי מקץ. וביאור הענין, כי כמו שיש פָרֻעַה ושר המשקים בקליפה, כך זה לעומת זה עשה אליהם, שכמו בן בסטרא דקדושה יש גם בן בחינות אלו. והנה יש ד' יסודות בנפש האדם, אש, רוח, מים, עפר. יסוד האש משכנו בלב, ומקור הליחות מהמהות, שם הוא משכן יסוד המים, והריאה

"זה לְעֹמֶת זוֹ עֲשָׂה אֱלֹהִים" (קהלת ז, יד) - כל דבר שיש בקדושה, יש גם לעומת זה, בקליפה כגדו, וכן להיפך, שכמו בן בסטרא דקדושה יש נס בן בחינות אלו - פָרֻעַה ושר המשקים, וכפי שהולך ו מבאר.

[וכדי להבין את עניינם של פָרֻעַה ושר המשקים כפי שהם בקדושה, יש להקדים:] והנה, יש ד' יסודות [רווחניים] בנפש האדם: אש, רוח, מים, עפר - כשם ש"עולם ההגובל מורכב מdry יסודות אלו הגשמיים, כך גם ה"עולם הקטן" – זה האדם – מורכב מהם, שיש ד' יסודות אלו בנفسו החיונית.<sup>2</sup>

יסוד האש – משכנו בלב<sup>3</sup> – יסוד האש הרוחני בנפש האדם מקום משכנו הוא בלב, וכי שרוואים שהלב הוא מקום משכן המdotות שהן בהתפעלות ובחימיות.<sup>4</sup>

וממקור הליחות מהמהות, שם הוא משכן יסוד

האדם ד' יסודות". וראה תניא פ"א.

3. ראה תניא פ"ג (עלען נפש האלקית): "וכמו שכתו הטבעיים וכן הוא בעץ חיים שיסוד האש הוא בלב".

4. וראה בפירוש חסידות מבוארת שם ע' קנא.

1. הביאור של דרוש זה מיוסד על מאמריהם אלו:

תורת חיים ראש פרשת מקץ. אלה"ת כרך ה מתעקא,

א. כרך ו תשש, א.

2. וראה לקו"ת במדבר ריש ד"ה והי מספר בני": "וכמו שיש בעולם ד' יסודות אש רוח מים עפר, כך יש בנפש

## פרק א

ההבדל בין יסוד המים ויסוד האש שבנפש האלקית, עניין 'שר המשקים' ברוחניות

"ויהי מקץ שניםים ימים ופָרֻעַה חָלֵם וּגְנוּ" [זהה עמד על היאר]" (בראשית מא, א). - בפרשא זו מטופר מחלומות פָרֻעַה אודות שבע שנות הרעב ושנות השובע.

הנה, פרשה זו מוחברת לפרשא שלפניה: "ולא זכר שר המשקים את יוסף וגנו" [וישכחו]" (בראשית מ, ג), כי מפני שלא זכר נתהוה "ויהי מקץ" - "שאם היה שר המשקים זכר את יוסף, לא היה [צורך להיות] עניין זה דחלום פָרֻעַה בז' פרות הרעות וז' פרות הטובות כו'" (תו"ח).

וביאור הענין - הקשר בין שני הדברים הללו בעבודת ה':

כ"י כמו שיש פָרֻעַה ושר המשקים בקליפה, כך

שואבת כל מיני משקה וליחות מהמוּה על ידי הקנה לクリ את חום הלב. וכן בנפש אלקוט, יסוד המים במוח היא בחינת חכמה ודעת בעבודת ה'

שהיא גורמת לו לרצות לצאת מהבלי העולם ולהיכלBALקוט. וכן יש עוד דמיון בין אהבה זו לאש', שכן בדוגמאות אש שטבנה עלולות למעלה, ענין הרצוא' הוא הצמאן והתשואה לעלות מעלה.

לאידך, אהבה כמים עניינה הרגשת דביבות וקייוב האדם לאלקוט, שכן האדם רוצה להישאר בדביבות זו ולא להתרחק ולהיפרד ממנו ח",ג, וכמו על דרך משל אהבת הבן לאביו הנמצא יחד אותו במצוותה חדא, שתוכן אהבה זו הוא, שמתענג מלחמת הקיוב שלו אל אביו, ואני רוצה להיפרד ממנו (וכמו כן הוא אהבת האב לבנו הנמצא יחד עמו). אהבה זו היא גם עבודת השוב' – היינו מה שהאדם רוצה לשב' ולהישאר למיטה בעולם הזה כדי לקיים את מצוות ה' ולעבדו אותו כאן בעולם הזה, כי ענין הרצוב' בא כתוצאה מזוהה האדם מוגיש עצמו בקיוב לאלקוט, שכן אין בו צמאן ותשואה **לצאת** מן הגוף ולהיכלBALקוט, אלא הוא רוצה להישאר בדביבות לאלקוט על ידי קיום תורה ומצוות למטה בעולם הזה. אהבה זו נקראת אהבה כמים', לפי שתכונות אהבה זו היא בקרירות והתיישבות, ללא התפעלות והתלהבות, ובדוגמאות הקירויות של 'מים', גם לפי שכשם שטבע המים הוא שם יודים מלמעלה למיטה, כך ענין הרצוב' הוא הרידה מלמעלה למיטה להישאר בעולם הזה.

והנה ידוע שבמומיות ושכל האדם יש שני כחות: כח ה'חכמה' (הנקרא 'מוחין דאבא') וכח ה'בינה' (הנקרא 'מוחין דאימא'). וההבדל הכללי ביניהם הוא, שכח ה'חכמה' הוא בדוגמאות כח

המים – ולכן המוח הוא מקום משכן השכל, שהוא פועל בקרירות ללא התפעלות, דוגמת המים שהן בקרירות.

וה'ריאה' (אבר הנשימה) שואבת כל מיני משקה<sup>5</sup> וליחות מהמוּה – על ידי ה'קנה' (קנה הנשימה) – לクリ את חום הלב<sup>6</sup> – נמצאת שה'קנה' מחברת את הליחות שבמומיות עם האש שבלב, ועל ידי זה מתќיר חום הלב.

ובך ב نفس אלקוט – כשם שדר' יסודות אלו קיימים בנפש החיונית (כנ"ל), אך הם קיימים גם בנפש האלקוט, ומיסודות הללו של הנפש האלקוטית נמשכים הסוגים השונים באהבת ה' וב敖וני התקשרות האדם לאלקוט. וכפי שיבادر להלן:

[כדי להבין את הדברים הבאים להלן יש להזכיר:

mbavar בכמה מקומות שיש ב' סוג אהבת ה' – אהבה כרשי אש' ואהבה כמים'. וההבדל ביניהם יובן על פי ההבדל בין טبع האש לטבע המים: א. אש הוא בבחוי חמיות, ואילו 'מים' הוא בבחוי קריות. ב. אש טבעו עלות מעלה, ואילו המים טבעם לרדת למיטה. ובהתאם לכך הוא ההבדל בין שני סוג אהבה הנ"ל: אהבה כרשי אש' עניינה צמאן ותשואה לאלקוט בהתקupilות והתלהבות, בדוגמאות החמיות שבאש. אהבה זו נקראת אם עבודת הרצוא' – היינו התשוקה לצאת ולברוח מימי' הגוף ולהתכלל בהקב"ה בבחינת כלות הנפש. שכן תכונת הרצוא' נולד כתוצאה מהרגשת הריחוק העצום שבין האדם לאלקוט,

קד, ב בשם ספרי הרפואה.

7. וראה חסידות מבוארת שם ע' קן, העירה 58.

5. ברכות סא, ב.

6. וראה ת"ז תי" כה (ע, א). זה ג' רلد, א. וראה תו"א

## במוחו ובמוחשתו, ואף כי לית מהשבה תפיסא ביה כלל, הלא כתיב נודע

דבוק בו לעולם, ואני חפץ ליבטל מבדיקהתו זו כו. והרי זה [דומה] על דרך משל [למי] שעומד כולם בימים ומיקר את עצמו, שלא יוכל לומר עליו שצמא להים, אלא שמתענג בהם, ואני רוצה להיפרד מהם כו'. וזה אהבה קורה הנמשכת כימים, שלמעלה מבח' אהבה קרשי' אש הנ'ל, והוא בח' ה'שוב' שאחר הרוצאו" (אור התורה).

והנה מבואר בכמה מקומות, שבאופן כללי, בחינת ה'חכמה' קשורה ל'מוח' [ולשון הזהר (תקוע"ז יז, א) "חכמה מוחא"] ואילו בחינת ה'בינה' קשורה ל'לב' [ולשון הזהר (שם) "בינה ליבא"]. גם זה קשור עם הנ'ל, שכן החכמה הוא השורש של אהבה 'כמים' וכח הבינה הוא השורש של אהבה 'קרשי' אש', שכן המוח הוא מקום של 'יסוד המים', והלב הוא מקום של 'יסוד האש' (כנ"ל במאמר).

ועתה נבווא לביאור דברי רבינו:

**יסוד המים במוח – היא בחינת חכמה ודרעת בעבודת ח' <sup>9</sup> במוחו ובמוחשתו – עניין יסוד המים שבנפש האלקית הוא ההתבוננות במוח ובמוחשبة בגודלו יתברך, באופן של בחינת 'חכמה' <sup>10</sup>, כנ"ל בהקדמה<sup>11</sup>.**

[בדרכן אגב <sup>12</sup> מבאר רבינו דבר כללי ויסודי בענין ההשגה בגודלות הבודא יתברך:]  
**ונאכ כי לית מהשבה תפיסא ביה כלל' (תיז' בהקדמה יז, א) – אין שום מהשבה יכולה לתפוש ולהשיג כלל את הקב"ה, כי הקב"ה הוא באין**

(בדוגמת עניין הראי" בעיניהם), כמボואר לעיל בהקדמה.  
**11.** ומה שמצויר ובניו גם 'דעת' (בחינת חכמה ו'דעת') – אוili יש לומר על פי המבוואר בכ"ם שענין הדעת קשורה עם ענן ההתחמות דחכמה (ראה ד"ה כי כאשר השם תرس"ז).  
**12.** להעיר שבתו"ח קטע זה נמצא בסוגרים.

הראיה, שכמו שכאשר אדם רואה דבר מסוים הרי הדבר עומד אצלו בהתגלות גמורה, אך גם כח החכמה הוא ההכרה והודאות והמוחלטת בהדבר, ועוד כדי כך שכאלו הדבר הוא בגלוי ממש נגד עניינו. ולאידך כח ה'בינה' הוא בדוגמת כח השמיעת, כי עניינה של ה'בינה' הוא הבנת הדבר לאשו ולעמו בכל שכלו, אך איך הדבר עומד בהתגלות גמורה אצל האדם, ولكن הוא בדוגמת כח השמיעת, שאף שהוא מספק לאדם להיות לו ידיעה על קיומו של הדבר, מכל מקום אין הדבר עומד בהתגלות אצל האדם.

ובהתאם לכך הנה שרשם של ב' האבות הנ'ל – אהבה 'כמים' ואהבה 'כ'אש' – מתחלקים בכאן, שאהבה 'כמים' שרצה מכח ה'חכמה', ואילו אהבה 'קרשי' אש' שרצה מכח ה'בינה':

שכן הצמאן לאלקות נולד ע"י הרגש הריחוק מלאקלות (כנ"ל), וางש הריחוק נולד באדם כאשר הוא מבין בהבנה והשגה גמורה את גודלו ורוממותו ית', אך הם אינם נמצאים אצל ב'קיווב' ובתגלות, שכן הוא 'צמא' ומשותוק (בבח' רצוא") ליצאת מהגבלה הגוף ולהידבק באלקות. משא"כ כאשר הוא מתבונן בגודלינו ית' בכח ה'חכמה' ש"הוא בחו' ביטול לפי שם גilio או א"ס, א"כ לא שייך אהבה ברשי' אש ובצמאן, מאחר שם גilio או א"ס לדוחות צמאנו כו', אלא עניין אהבה הוא רק הרצון... דרך שלילה, בהמה שלא מفرد בעולם מאור א"ס ולא ינטה ממנה, אלא ישאר

8. ראה באורכה בספר הערכים – חב"ד ח"א ע' תקכו ואילך.

9. נוסח אחר (ביבן 633): בגודלות ה'.

10. כמובן, בהתבוננות זו אין ההדגשה על ההבנה של הדבר, אלא בעיקר על התאמות של הדבר – שהדבר התאמת אצל כל כך עד שכאלו הוא בגלוי' לעניין האדם

בشعירים בעליה כל חד לפום שיעורא דיליה, והיינו ההתבוננות בבחינת התפשיות גדולתו יתרה, למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית, אין עוד מלבדו, כי ברוח פיו כל צבאם וכולא קמיה כלל חשיב, וכמו למשל דיבורו של אדם שהוא בטל אליו ונחשב כאין גנרו, וזה כל אדם לפום שיעורא

תכלית<sup>13</sup>.

זה הינו שמתבונן בכך שאورو ית' הוא בלא גבול ובלי סוף – למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית).

'אין עוד מלבדו'<sup>14</sup> – שאין עוד מציאות אמיתית זולתו, וכפי שהולך ומבאר הסיבה לכך:

בי "בדבר ה' שמים נעשה ו[ברוח פיו כל צבאם" (תהלים לג, ז).

- כל הנבראים מתחווים מבחינה רוח פיו' ודיבורו יתברך בלבד (בעשרה מאמרות נבריא העולם', 'בדבר ה' שמים נעשה'), הינו, הארה וזו בעלמא הנמשכת ממנה.

ובלא קמיה כלל חשיב<sup>15</sup>.

- לאחר שהנבראים נבראו אך ורק ע"י יודה פיו' וידיבורו' של הקב"ה (כביבול), מובן שביחס לעצמותו ית' נחשים כל העולמות כאילו אינם קיימים כלל (כלא חשיב), וכפי שמשיך לבאר:

וכמו למשל דיבורו של אדם, שהוא בטל אליו ונחשב ב'אין' גנרו – דיבורו של אדם אין לו ערך כלל ביחס לעצם הנפש עד שהוא נחשב לגביו כ'אין'<sup>16</sup>.

16. ליתר ביאור בכל זה ראה תנאי פ"כ: "ולמשל, כמו בנפש האדם כשמדבר דבר אחד, שדבר זה לבדו כלל ממש אפי' לגביו . . . לבוש האמצעי שלה, שהוא כה הדבר שלה, שיכל לדבר דברים לאין קץ ותכלית, וכ'ש לגבי בח' לבוש הפנימי שלה, שהוא המחשבה, שממנה נמשכו הדברים, והוא חיותם, וא"צ לומר לגבי מהות

ערוך למגדי מגדר הנבראים, והוא אינו 'בגד' השגה כלל. וכיitz אנו אומרים שישוד המים שבנפש האלקית הוא עניין ההתבוננות בגודלו יתרה, הרי זה דבר בלתי אפשרי בכלל?

[ומתרץ]:

**הלא בתיב** (משל יג, כב) "נודע בשעריהם בעלייה" – ופירושו הפנימי הו, הקב"ה (בעליה של כל נשמה) נודע לכל אחד ואחד בישועים' (מלשון 'שיעור' ומדה) שלו, ובלשון הזהר (ח"ג קג, ב) – 'בל חד לפום שיעורא דיליה' – כל אחד ואחד יש לו תפיסה והשגה בהקב"ה לפי 'מדה' ו'שיעור' שלו, הינו כל אחד ואחד לפי כחו והשגת ותפיסת מוחו בהתבוננותו בגודלה ה'.

כנלומר, ברור ופשוט שאין לשום נברא יכולת להשיג ולהבין את הקב"ה כפי שהוא בעצמו, אך מכל מקום ניתן להכח לכל אחד ואחד מישראל להיות לו השגה כלשהו בגודלו של הקב"ה, והשגה זו זו היא בכל ואחד לפי כח שלו ולפי שורש נפשו למעלה].

[עתה חוזר לבאר בפרטיות יותר תוכן התבוננות בגודלו ית' על ידי יסוד ה'מים':] והיינו, ההתבוננות בבחינת התפשיות גדולתו יתרה, 'למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין

13. ראה ז"ח יתרו לד, ג. ת"ז תי"ט (מ, ב). וראה סה"מ תרכ"ז ד"ה להבין עניין שאוא"ס למעלה עד אין קץ.

14. דברם ד, לה.

15. ראה זhor בהקדמה יא, ב. ראשית חכמה שער היראה ש"א, פ"ז [ג, רע"א]. אמריו אורה"ז תקס"ו ע' שם.

מאמרי אורה"א דברים ח"ב ע' תרגג.

דיליה יכול לדעת ולהשיג כי אין עוד בשמות ממעל, ובכלי העליונים והתחתונים לדם נמשכים מרוח פיו יתברך ואין דבר חזין ממנו, ולכון הם ממש **כלא חשבי** קמיה. ויסוד האש הוא הצמאן שבלב המבין בהתבוננות בגודלותו יתברך, ואיך ממש **כולא** קמיה **כלא** חשבי, ולזאת כתה נפשו אליו יתברך, באהבה

כי אין להם מציאות עצמאית כלל וולתו, וכמשמעות מאור וזיו השימוש הכלול בתוך השימוש, שמנני היותו כלול במקומו 'אינו עולה בשם אור וזיו כלל').

כלומר, לא רק שהנבראים הם חסרי ערך וחשיבות מאהר שהם מתחווים מהארה מועטת בלבד של אלקות (וכמשל הדיבור היצא מן האדם), אלא יתרה מזו, כיוון שהם כוללים ונמצאים בו, אין להם מציאות כלל לעצם.<sup>18</sup>

[עד עתה נתבאר תוכן התתבוננות שעלה 'ידי יסוד' המים', דהיינו בחינת ה'חכמה' שבנפש אלקטית [ולקמן יבהיר מהי התוצאה מהתבוננות זו].

עתה יבהיר מהו עניינו של יסוד האש שבבלב של הנפש האלקטית, הינו כאשר התבוננות זו היא מובנת (באופן של 'בינה') **בלב האדם**:

ויסוד האש – הוא הצמאן שבלב המבין בתתבוננות בגודלותו יתברך [המכוורת לעיל], ואיך ממש **'כולא** קמיה **כלא** חשבי' – ככל המבוואר לעיל.

יסוד האש שבנפש האלקטית הוא הצמאן והתשוקה הנולדים כאשר הלב מבין ומשיג את

מננו ית', ח"ו, כי אין דבר חזין ממנו, ולית אחר פניו מינני", עי"ש.

18. ליתר ביאור ההבדל בין הביטול מחמת העדך החשובות ובין הביטול מחמת היה הדבר כולל במקומו – ראה ד"ה נשא תرس"ה, ובאריות בד"ה אין ערוך לך תרצ"ד. וראה גם בשער היחוד והאמונה עם שיעורי ר' יואל כהן ע' 139.

וכך גם 'רוח פיו' וידיבورو' יתברך, שהוא כה מצומצם מאר לגבי עצם האור אלק', עד שלגביו עצמותו ומהותו ית', אין לו שום ערך וחשיבות כלל, ונחשב כאילו אינו קיים כלל.

זה כל אדם לפום **שיעורא דיליה** יכול לדעת ולהשיג – כי אין עוד בשמות ממעל, ובכל העליונים והתחתונים הם נמשכים מ'רוח פיו' יתברך [בלבד] – כל אחד מישראל לפי דרגתו יכול להבין עניין זה בגודלותו יתברך, שהכל נمشך רק מהארה וזיו בעלמא (דיבورو' ו'רוח פיו'), וכן הכל בטל ב��חלת אליו יתברך, עד שאין עוד מציאות אמיתית בלבדו.

ואין דבר חזין ממנו.

בנוסף לכך שאין לנבראים שום חשיבות כלל לגבי עצמותו ומהותו, ועוד כדי כך שאין נחשבים כמציאות קיימת כלל, הנה עוד זאת – שככל הנבראים הם כוללים בעצמותו ומהותו ית', כי אין דבר חזין ממנו, מאחר דילית אחר פניו מיניה'.<sup>17</sup>

ולכן, הם ממש **'כלא** **חשבי'** קמיה. – כיוון שאין דבר חזין ממנו, וכולם כוללים בו ית', הרי הם ממש **'כלא** **חשבי'** לפני יתברך,

עצמות הנפש, שהן עשר בחינותיה הנ"ל חב"ד כו', שהן נמשכו אותיות מחשבה זו המלבשות בדברו זה". עי"ש.

וראה חסידות מכוורת שבת ע' רס.

17. ראה תניא פ"כ"א: "והנה מدت הקב"ה שלאCMDת בשור ודם, שהאדם כשמדבר בדבר הודי הכל הדבורי שבפיו הוא מORGש ונראת דבר בפני עצמו, מוכבל מששו שהן עשר בחו' הנפש עצמה, אבל הקב"ה אין דברו מוכבל

עיה ברשפי אש שלhalbת העולה מלאיה, להתכלל באור ה' ויחדו יתברך, ואני חפץ להיות למטה, בטבע אור האש שנמשך בטבעו מלמטה למעלה. מה שאין בן בחינת המים הוא מלמעלה למטה, שהמים יורדים ממקום גבוה

חיי העונה", כמו לי בשם כר' [ועמך לא חפצתי בארין], ואהבה זו עזה וחזקה ברשפי אש שלhalbת העולה מלאיה, כניצוץ הנمشך במרוצח גדול להיכל בשלהבת, בטבע האש עולה למעלה בתגבורות גדולות לאש היסודי ולא יכול להשר את למטה כלל, כך הניצוץ האלקטייה בהתפעלות ברשפי אש שלhalbת י"ה, ביסוד האש שהוא הצמאן שבלב המבין נ"ל, כמ"ש 'צמאה לך נפשי כמה לך בשורי', עד שלא יחפוין כלל וככל להיות למטה בהתקשרות הומריות הגוף כו', ולא י"ה לו רק לב אחד לאביו شبשים, ולא כי לבבות" (תו"ח).

ואינו חפץ להיות למטה, בטבע אור האש שנמשך בטבעו מלמטה למעלה.

מה לאחר שהלב הוא משכן יסוד האש' של הנפש האלקטייה, לכן האהבה הנולדה מ'הבנייה הלב' בגודלות ה' היא בדוגמת טבע האש, שכשם שמחמת עצם טבעו הרי האש נמשך למעלה, וכך אהבה זו הנולדה בנפש על ידי התבוננות של יסוד האש ('הלב מבין') גורמת ומביאה תשוקה גדולה לנפש לצאת מן הגוף ולעלות ולהיכלabalיות (והיא עבודת הרצוא').

[עתה יתברר התוצאה הבאה מההתבוננות של יסוד המים, דהיינו מבחן החכמה' שב'מוח' (בניגוד ל'בינה' שב'לב'):]

מה שאין בן בחינת המים, הוא מלמעלה למטה – שהמים יורדים ממקום גבוה למוקם נמוך (ראה תענית ז, א) – בניגוד לטבע האש שעולה למעלה (כנ"ל), הנה טבע המים הוא לרדת למטה. אף ביסוד המים' של הנפש האלקטייה כן הוא, וכי שם משיק:

כל הדברים הנו. הינו שההתבוננות שלו אינו באופן של חכמה במוחו ומהשברתו – שהדברים מתאימים אצל עד שכיאלו הוא רואה אותם בעיניהם, אלא הוא מתבונן בהם באופן של בינה שמקומה בלב, הינו שהוא מודיע לבעליו שמדובר אותם באופן כזה שתיאימו לכלי שלו ומצמצם אותם בדרגת כזו שתאפשר של 'התאמות' האשיים, וזה כבר אין זה בדרגת גמורה כאיilo רואה אותם בעיניהם (כנ"ל בהקדמה).  
כלומר: מחד גיסא ע"י הבינה הדברים 'МОובנוי' היטיב אצל האדם (וכנ"ל, דזוקא ע"י כח הבינה 'מורידים' את ההשכלה לכל האדם), אך מאידך, הרי זה עומד ביריחוק' מן האדם (בדוגמת כח השמיעה, כנ"ל) – ולכך מתעורר האדם בצמאן ותשוקה עזה ליצאת מהגבולותיו, להתקרב לאקלות ולהיכל בו, כפי שמשיק.

ולזאת – כיוון שהלב 'מבין' את כל הנויל, בללה נפשו אליו יתברך, באהבה עזה ברשפי אש שלhalbת העולה מלאיה, להתכלל באור ה' ויחדו יתברך.

מה לאחר שהוא משיג וمبין היטיב (באופן של בינה) אך ש'אין עוד מלבדו', הינו שאין עוד שום מציאות אמיתית מלבד הקב"ה – הרי הוא מתעורר באהבה ורצון גדול, ובתשוקה וצמאן גדולה (דוגמת 'רשפי אש') להיכל בו יתברך, מאחר שהוא הוא המציאות היחידה.

כי "כאשר יתן האדם לבו ודעתו בזה היטיב הדרק לעמכו, יתפעל מיד ברשפי אש התשוקה ביסוד האש שבלבו – שהלב מבין – וכייד מיד גודלות ה', ואיך דכולא קמיה כו', ולזאת תכسوף ותכללה הנפש בתשוקה גדולה להיכל במרקורי דכולא, כמ"ש כתה [נפשין] כו', ולא לחפוין בכל

למקום נמוֹך, דהינו שמשיך על נפשו אור ה' זו תורה ומצוות, להאר על נפשו גם בהיותו למטה בבחינת בעל כרחך אתה חי כו', כמו שהמים מככין אש, כך על ידי זה ירוה צמאן נפשו, כמו שכחוב היה כל צמא לכו למים, כמו שנתבאר במקום אחר, והיינו על ידי בבחינה המחבר יסוד המים שבמוח

והמצאות (בחינת 'שוב') – ימשיך לבאר, אשר בחינת ה'שוב' הבאה מיסוד 'מים' שב'מוח', יש בכחה להתגבר על בח' הרצוא' הבאה מיסוד האש' שבלב'. היינו שלימות שיש לאדם רצון ותשוכה **לצאת** מן הגוף (בח' הרצוא'), מכל מקום הוא "מתגבר" על רצון זה, והוא נשאר בגופו כדי לקיים התורה ומצוות למטה.

[זהו שמשיך]:

ובמו שهماים מככין אש, כך על ידי זה – על ידי המשכת אלקות למטה ('מים') בקיום התורה ומצוות – ירוה צמאן נפשו – ובזה הוא מכבה ומשקיט את הצמאן והתשוכה ('אש') **לצאת** ממשסר הגוף ולהיכל באלקות.

– ו"כענין' מים קרים על נפש עיפה', כך מים דתורה ומצוות על נפש האלקית הצמא ליווצרה ברשפי אש הנ"ל, הנה ישיב את נפשו מן העיפות וצמאן, על ידי שלימוד מיד אחר התפילה ירוה הצמאן" (תו"ח).

**במו שבחוב** – על זה שהتورה מרווה את צמאן נפשו – "הוּי בְּלֵצְמָא לִבִּי לְפִيم" (ישע' נה, א) – היינו שככל הצמא לדבקה בו יתברך,ילך למי התורה ובה "ירוה" את צמאנו, דהינו שיחילש רצונו **לצאת** מן הגוף ע"י בח' זו של 'שוב', דהינו העיסוק בתומו למטה, **במו שנתבאר** במקום אחר (ראה תנא פרק י. פרק מ).

[וממשיך לבאר בפרטיות יותר אופן התגברות יסוד 'מים' שב'מוח' על יסוד האש' שבלב', על פי המבואר בתחילת המאמר שבנפש האדם יש בחינת 'קנה' המחבר את

דהינו, שמשיך על נפשו אור ה' – זו תורה ומצוות – על ידי קיום התורה ומצוות, האדם ממשיך על נפשו גילוי אלקות, וזה בבחינת 'מים' היורדים מלמעלה למטה.

– כלומר: "אחר ההתפעלות ברשפי אש הצמאן האלקית הנ"ל, שנקרא רץ לבך כו', מיד ישיב אל לבו שתכלית הדבר הוא לעשות נחת רוח ליוציאו בעסקי התורה ומצוות, שהוא בבחינת מים בקרירות, כמו שירודים מגבוהו לנמוֹך, דהינו, שמשיך על נפשו האלקית מאור הווי המAIR באותיות התורה ומצוות, להאר נפשו באור החיים" (תו"ח).

**להאר על נפשו גם בהיותו למטה [בעולם הזה], בבחינת 'בעל כרחך אתה חי' כו'.**

– כלומר, לאחר שהתעורר האדם ברצון ותשוכה עזה ועצומה להידבק ולהיכל באלקות עד כלות הנפש, כנ"ל, זאת ישיב אל לבו, ש'בעל כרחך אתה חי', והוא צריך להישאר למטה בעולם הזה כדי לקיים רצונו יתרוך בקיום תורה ומצוות ולהמשיך אלקות למטה ("גם בהיותו למטה"), ולא לצאת ולהסתלק מן הגוף בכדי להשיג את מבקש (שהוطبع האש' הנ"ל).

**וזוהי עבודה ה'שוב'** – להמשיך אלקות מלמעלה למטה.

[לאחר שנתבארו שני אופני האהבה – אהבה מיסוד האש' שבלב' שענינה צמאן ותשוכה **לצאת** מן הגוף ולהיכל באלקות (בחינת 'רצוא'), ואהבה מיסוד 'מים' שב'מוח' שענינה להמשיך אלקות למטה בקיום התורה

עם בחינת יסוד האש שבלב הוא הקנה, והוא בחינת מkor אותיות התורה, כמו שתכוב קנה חכמה קנה בינה, ונקראת בחינה זו שר המשקומים, שבו שואב הריאה משקה מליחות המות, מיסוד המים שבו.

ונקראת בחינה זו – הקנה, היינו המשכת אל Koh על ידי התורה - 'שר המשקומים' – וכאמור לעיל גם בקדושה יש בחינת 'שר המשקומים'.

זו – דרך הקנה ('שר המשקומים') – שואב הריאה משקה מליחות המות, מיסוד המים שבו – והוא מקרר ומשקיט את צמאון הלב. וכך גם המשכה אלקית שעל ידי התורה ('קנה') היא מרווה את צמאון ותשוקת הנפש להידבק באלקות הבא מן הלב, לפי שזוהי המשכה מדרגא גבואה ונעלית מאר באלקותו יתברך, ועל ידי קיום התורה והמצוות היא נעשה ודברך וקשרו לדרגה נעלית זו, ועי"ז מתרווה צמאון نفسه.

#### [לסייע:]

יסוד המים שבנפש האלקית הוא עין החכמה (וההדרות) בגודלות ה' במוחו, הגורם לבחוי השוב'. יסוד האש בנפש האלקית הוא האהבה הנולדה כשהתבוננות היא בבחוי בינה, שהיא בצמאון גדול להיכلل בו יתברך, בחוי הרצואן, כתבע האש לעלות למעלה ולא לדدت למיטה לשמיות זה העולם. אך התכליות אינה לעלות למעלה ולהיכלל באלקות, אלא להישאר למיטה להמשיך ולגולות אלקות בעולם, וזה על ידי עסוק התורה והמצוות. וזהו עניינו הרוחני של 'שר המשקומים', היינו 'הקנה' המחבר את המים שבמוחו עם האש שבלב, הגורם לכך שהשוב יתגבר על הדצואן, בדוגמאות מים המכבבים את האש].

לחכמה' ובינה', כי בכתר מאירום תר"ץ אורות (בגימטריא כת"ר), ושני פעמים קנה בגימטריא ש"י, שהוא חצי תר"ץ. ראה לקו"ת צו י, א.

'יסוד המים' עם יסוד 'האש', כדי "לקדר" ו'לרוות את צמאון הלב' לאלקות (היינו שבחי' 'השוב' يتגבר על בחוי' הרצואן) והוא הוא הגורם לכך שה'מים' מכבים את האש'.

[זהו שמשמעותו:]

והיינו, על ידי בחינת יסוד האש שבלב – הוא הקנה (קנה הנשימה) – שכאמור, הקנה מביא את הליחות שבמוח אל הלב, לクリ את חום הלב ולרוות את צמאונו.

[ומබאר ענין הקנה' ברוחניותו:]

והוא בחינת מkor אותיות התורה<sup>19</sup>.

מבואר בכ"מ, שאותיות התורה מושרים במדrigot ה'כתר' שלמעלה מעלה משער הספרות, ובבחינת הקנה' מורה על דרגה גבואה זו (כפי שתיאבאר). ולאחר שאותיות התורה הן מושרשות בדרוגא גבואה ונעלית כזו, לכן על ידי קיום התורה והמצוות למיטה מתרווה הצמאון של הנפש האלקות שהיא הצמאה להתרדק באלקות.

[ומביא מאמר ר' של שמן רואים השيءות בין בחינת הקנה' למקור אותיות התורה:]

במו שכתוב (משל' ד, ה) "קנה חכמה קנה בינה" – ומכאן רואים שבחינת הקנה' מורה על מkor אותיות התורה הנקראות 'חכמה' ו'בינה' ('חכמה' הוא תושב'כ' ו'בינה' תושבע'פ)<sup>20</sup>.

19. נוסח אחר: בחינת כ"ב אותיות התורה.

20. ויש להוסיף, שבספק זה רואים גם את גודל מעלה שורש אותיות התורה, כי שני פעמים 'קנה' בגימטריא ש"י, ומרמז על החלק של דרגת הכתיר שהוא מקור

וזהו עניין החלום של שר המשקים, והנה גפן לפני גנו' ואשחת את הענבים לא א' גנו' ואותן את הכוון על כף פרעה. פירוש, גפן נקרא כנסת ישראל שהיא כלולה כל נשות ישראל, והענבים הם ניצוצי נשמות, שב' ניצוץ נקרא בשם ענב אחר, כי בכל ניצוץ יש בחינתין המשמח אלהים ואנשימים, שהוא בחינת אהבה מסוורת לשמה באה, והוא ירושה לנו מאבותינו, אלא שהוא בחינת אהבה מסוורת לשמה באה,

**פירוש:** 'גפן' נקרא כנסת ישראל (ראה חולין צב,

<sup>21)</sup>

שהיא כלולה כל נשות ישראל – ה'גפן' שכל הענבים תלויים בו וצומחים ממנה מורה על כלולה כל ס' רבו נשות ישראל (וכל נשמה פרטית היא בחינת הענב, כפי שמשמיך).

'הענבים' הם ניצוצי נשמות, שב' ניצוץ נקרא בשם ענב אחד – כל ענב וענב התלוי בא'גפן' וצומח ממנה מורה על נשמה פרטית מכלולות כל נשות ישראל, וכל אחת מהם תלוי וככלולה בא'גפן'.

[והדמיון בין נשות לענבים הוא –]

כ'י בכל ניצוץ יש בחינתין 'ין המשמח אלהים ואנשימים" (שופטים ט. יג), שהוא בחינת אהבה מסוורת, לשמה באה.

בכל נשמה ונשמה יש בחינתין 'ין המשמח', דהיינו אהבה מסוורת בלב כל אחד מישראל בטבע נפשו המביאה את האדם לשמה באה.

והיא ירושה לנו מאבותינו.

אהבה מסוורת זו היא דבר טבעי בכל נפש מישראל, ובאה לה בירושה מהאבות הקדושים<sup>22</sup>, כי על ידי ביטולם הגדול לאלקות, הורישו אהבה

22. כדוגמת הירושה שהיא בא ברשות היורש בדרן מלילא, בלי כל עמל ויגעה מצדין, כך אהבה זו נמצאת בנפש האלקתית בדרך מלילא, ואינה תלואה כלל

## פרק ב

ביאור תוכן הפנימי של חולם שר המשקים – הסרת ערלת הלב כדי לגלוות את אהבה מסוורת

וזה עניין החלום של שר המשקים: לפי מה שנתבאר לעיל בעניין בחינת ה'קנה' שבנפש האלקתית יובן התוכן הפנימי של חולם 'שר המשקים'.

[כדי להבין את הדברים דלהלן יש להזכיר: CIDOU, יש בכל יהודי 'אהבה מסוורת' הטמונה בלבו בטבע תולדתו (כפי שיבואר להלן). אך אהבה זו יכולה להתגלות ולהתבטא בשני אופנים: 'ין המשמח' ו'ין המשכר'. ומהאהבה היא שכאדם מתענג באקלות, הרי זה נקרא בחינת 'ין המשmach'. וכאשר התווצה מהאהבה היא שכאדם מתמורדר על ריחוקו מALKOT, זה נקרא בחינת 'ין המשכר'.

בפרק זה י Bair רביינו באורכה את בחינת 'ין המשmach', ובפרק הבא Bair עניינו של בחינת 'ין המשכר'.

"זהה גפן לפני גנו', ואשחת את הענבים וגנו' [אל כוס פרעה], ואותן את הבום על בף פרעה" (בראשית מ. ט-יא).

[תחילה Bair עניין ה'גפן' ו'ענבים' הנזכרים בחלום:]

21. בוגרמא שם: גפן אלו ישראל, וכן הוא אומר (תהלים פ, ט) גפן מצרים תסיע – ישראל הנמשל לגפן הללו אותם הוסעת והוציא ממצרים (מצו"ד).

מסורתה מאר כמו יין הנטמן בענבים שהענב הוא עגול וחלק ומקיף אותו מכל צד, ואי אפשר להוציא ממנו יין כי אם על ידי סחיטה ודרכיה בנת להסיר מעליו הקליפה הסובכת אותו. כך אי אפשר לגולות מצפוני האהבה, כי אם על ידי בחינת מבטים, והו שפל רוח בפני כל אדם, ולא שיפילוهو

ואي אפשר להוציאו ממנו יין, כי אם על ידי סחיטה ודרכיה בנת – להסיר מעליו הקליפה הסובכת אותו – ורק על ידי הסרת הקליפה המכסה ומקיפה על הין – יש ביכולת הין לצאת.

**בך, אי אפשר לגולות מצפוני האהבה, כי אם על ידי בחינת 'מבטים'.**<sup>24</sup>

- האהבה הטבעית הקיימת בכל נשמה ישראל היא מסורתה בה מאר (כג"ל) בתחום עמוק הלב, וכי להוציאה מצפוני הלב ולהביאה לידי גילוי – צריך להיות בחינת סחיטה ודרכיה רוחנית – שהוא עניין ה'ביטושים' המבוادر בסמוך, שעל ידי זה מסירים את הקליפה הרוחנית המעלימה ומסתרה על האהבה זו.

[והולך וmobear עניין ה'ביטושים' שעיל ידם מסירים את הקליפה הסובבת, ומגלים את האהבה המסורת שבחיה "יין המשמה' ומוציאים אותה מהעלמה].

'זהו שפל רוח בפני כל אדם' (אבות ה, י) - בפני כולן ממש.<sup>25</sup> הינו ש כדי להסיר קליפה זו (שעניינה יבואר בסמוך), צריך שירגש עצמו בשפלות לגבי כל אדם, ויחשוב שהוא בدرجא נmöכה יותר מהם.<sup>26</sup>

אור הנשמה אינו מאיר ודולק באדם (מחמת חומריותו וגסותו), צריכים לבטש ולשבור את הגוף, ואז יוכל אור הנשמה להאיר בו.

25. ראה תנא פרק ל בארכונה; ולקו"ש ח"ד ע' 1212. ובמקום אחר (לקו"ת ר"פ נצחים) מבואר הדריך להגיע לשפלות זו לבכי כל אדם: "לפי שיש בכל אחד ואחד בחיה' ומדרגות מה שאין בחבירו, וכולם צריכים זה זהה. ונמצא שיש יתרון ומעלה בכל אחד ואחד שגבוה לחברו,

זו לכל בני ישראל עד סוף כל הדורות (ואה תניא פרק ייח.).

### אלא שהוא מסורת מאה.

אהבה זו אכן נמצאת בכל נשמה ונשמעה באופן טבעי, ועד שהיא חלק בלתי נפרד מעצמם מציאותה, אך מכל מקום היא נמצאת בהעלם והסתור בתוך הגוף והנפש הבהמית. כי אהבה זו מושרשת בנפש האלקית המלווה בגוף ונפש הבהמית המהווים הסתר גדול על התגלות האהבה, ואינם מניחים אותה להתגלות (וכדי לגלותה יש צורך בעבודה מיוחדת, כפי שיבואר להלן).

[ומබאר הטעם לך שה'יין' (שבתוון ה'ענבים') מורה על האהבה 'מסורתה':]  
**במו יין הנטמן בענבים – שהענב הוא עגול וחלק<sup>27</sup>, ומקייף אותו מכל צד – והוא מעלים ומסתיר על הין שבתוכו עד "שאיין הין שבו נואה במחות משקה כל, רק טומו טעם פרי ענבים בלבד, וمبرכים עליו 'בורא פרי העץ', ולא 'בורא פרי הגפן' – עד שיוציא הין מן הענבים, שנראה למשקה, CIDOU (תו"ח).**

בעבודתו, אלא היא דבר טבעי בנפש כל ישראל (כיוון שהו בן אברם יצחק ויעקב), ורק יציאת אהבה זו מהעלם אל הגילוי תלויה בעבודת האדם.

23. לכוארה הכוונה על קליפת הענב, ולא על הפרי עצמו.  
 24. המלה 'מבטים' הוא לשון הזוהר (ח"ג קסח, א – וראה תניא פרק כת), שמובא שם משל מעץ עב גס שאין האש יכול לשנות בו (מחמת עביותו וgstותו), שצרים לבטש אותו ולשבור לחthicות קטנות. וכך כאשר

אחרים, כי אם והוא שפל רוח, הוא בעצמך, ונפשי כעפר לכל תהיה באסקופה הנדרסת, כדי להסיר קליפת ערלה החופפת על הלב. דהיינו, אפילו מי שלא פום ונטמא בחטא נערומים ממש, מכל מקום צרייך הוא למלול ערלה לבו, כמו שתכתוב ומלאתם את ערלה לבבכם, דהיינו מה שלבו בוער ומהתואה

מעיקרא אין מקום אצלם ל'קליפה' של חטא המעלים וMASTER?]

ועל זה הולך וմבואר שאין הכוונה כאן לקליפה של עבירות בפועל ממש, רק לקליפה 'דקה' יותר השיק גם אצל 'ישרי לב', וגם קליפה זו צריכים להסיר ב כדי לאجلות את בחינת 'ין המשמח'.

[זהו שמשמעותו:]

דהיינו, אפילו מי שלא פום ונטמא בחטא נערומים ממש – כלומר, פועלות ועשיות עבירה בודאי שהיא מטמטמת את לבו של האדם לגמרי (יום לט, א), ואני מניחה את האהבה להתגלות אצלם לבבם, אך כאן שדבר מבחןת 'ין המשמח' שהוא נמצא בעצם בעיקר אצל מי שהוא 'בעל מדריגת' (כג"ל), אם כן פשיטה שלא מדובר כאן על מי ש"בא לכלל טומאה במעשה ממש" (תו"ח), ומכל מקום גם אצל ענין של 'קליפת ערלה' המונעת את האהבה מלכוא בהתגלות לב. וכפי שיבאר.

מכל מקום, צרייך הוא למלול ערלה לבו, כמו שבתוב (דברים י, ט) "ומלאתם את ערלה לבבכם".

**פירוש:** מי שפגם ונטמא ח"ז במעשה עבירה ממש בודאי לא תוכל האהבה להתגלות כלל לבבו, כי עבירה מטמטמת את לבו של אדם

קומה אחת שלימה, ונמצא אפילו מי שמחשב בדרותו שהוא בחיה רاش לגביו חבירו, הרי אין לו שלימות בלי חבירו, וימצא חסרון בנפשו מה שחבירו משלימו, ועייז יהיה בטל ושפלו רוח לגביו חבירו, מבלי ימצא האדם ראש וסוף".

27. תפלה "אלקי נצור" בסיום שמ"ע.

28. ל' הגמרא עירובין צח, א.

ולא שישפלוחו אחרים, כי אם 'והי שפל רוח', 'הוא' בעצמך.

כדי להסיר את הקליפות הסוכבים את האדם – לא די בכך שאחרים 'משפילים אותו' (אף שיש לו 'bijtoshim' מוזה), אלא האדם עצמו צרכי להיות שפל רוח בעיניו. וכך דיקו חז"ל לומר 'והי שפל רוח', לשון 'והי' משמע שתזהא עצמן שפל רוח, ולא שישפילوك אחרים.

'ונפשי כעפר לכל תהיה'<sup>27</sup>, באסקופה הנדרסת<sup>28</sup> – לבטש ולהקטין את עצמו לפני אדם, ולהשוו שclockם טובים ממנו, ויחסו עצמו כעפר שהכל דורסים ודרכיהם עלייו.

[ולכ' הביטושים' הללו הם –]

כדי להסיר קליפת ערלה החופפת על הלב. הינו הקליפה המכסה על לבו של אדם ומונעת ממנו התגלות האהבה זו, והיא הנקראת 'ערלה הלב', ועל ידי 'שפנות הרוח' ו'bijtosim' הנ"ל יש ביכולת האדם להסיר ולשבר את קליפת הערלה, ולגלות את האהבה המסתורת לבבו.

[אך לאורה יש להקששות, הרי בחינת 'ין המשמח' היא רק אצל 'ישרי לב' שהן בעלי מדרגה (כפי שיבואר בפרק הבא), ואם כן

וחבירו צרייך לו". זוכמשל האדם שהוא בראש ורגלים, שאף שרגלים הם סוף המדרגה ולמטה, והראש הוא העליון ומעלה ממנו, מכל מקום, הרי בבחינה אחת יש יתרון ומעלה להרגלים – צרייך להלך בהם, וגם הם מעמידי הגוף והראש, וגם כשארע כובד בראש – מקיזין דם ברגלים, ונורפא ומתקבל חיותו ממנו, ונמצא, שאין שלימות להראש בלבתי הרגלים". כך, הנה, כל ישראל

לモתרות, ונקראת בוחינת ערלה החופפת ומכסה על גilioי אלהותו יתברך בבחינת הסתר פנים, וצריך הוא שלא יהיה בבחינת הסתר פנים, ולא יהיה מסק מבديل כלל, ואפלו קром דק שהוא בוחנת עור הפריעעה, ועל ידי בן

לגמריו מן הלב, שלא יהיה אצלו בבחינה הסתר פנים, כי לא יהיה דבר חזץ ומפסיק כלל" (שם). ואפלו קром דק, שהוא בוחנת עור הפריעעה<sup>30</sup>. כדי לגלו את האהבה המסתורת לב – לא די להסיר את הערלה הגס, אלא צרכיים להסיר גם קרום הדק ביזור, וכידוע ש"מילה בלבד פריעעה אינה כלום" (שבת קלו, ב..) וענין הפריעעה הוא – לקروع גם עור הדק שנקרא עור הפריעעה בברית, וכן הוא גם כן בערלת הלב', שהוא שנקרא טוב שבקליפת נוגה, כמו תאות המאכלים וمعدנים וכו', דאף על פי שדברים המותרים הם, אבל אמרו קדש עצמן גם במתחר לך', שלא ימשך לבו בהם כל כך, שגם זה עשה כערלה לכוסות על הקודשה לבתני יגיא לבתו יראת ה' ואהבתו . . . לפי שמשמעות הלב ביזור, ענין עוזףasha חסר לב', אפלו במוחר לו כו".

"זה עצה להסיר גם זה העור הדק דקליפה מן הלב, והוא רק ענין השפלות בעיניו, נבזה ונמאס, וכאילו הוא מותר בעולם, וזה היפוך הרחוב הלב בתאות היתר, כנ"ל" (חו"ח).

כולם, על ידי ישישפיל עצמוני, מבואר לעיל בענין 'הוי של רוח בפני כל אדם', הרי זה יגרום שריגיש שהוא כמותרות בעולם, ללא שום חשיבות ונתינת מקום להגבחה וישות כלל, וזהו היפוך הענין של מילוי תאות הלב, שזה בא מהרחוב לבו והרגשת מציאותו.

הנפש, כנ"ל.

30. ראה תנייא אגדת הקודש סימן ד. וראה גם בתורה אור ד"ה ויהי מקץ השני (ל, ג).

לגמריו (ואדם כזה לא יוכל להגיע לידי דרגת היין המשמח) עד שיעשה תשובה נכונה, כפי שיבואר בפרק הבא), אך גם מי שלא נתמם בחטא ממש, והוא יכול להגיע לידי בוחינת 'יין המשמח', מכל מקום צרייך הוא להסיר תחילת הערלה המכסה על הלב'.

[ועתה יבהיר מהו ענן 'ערלת הלב' אצל מי שלא עבר עבירה בפועל].

דהיינו, מה שלבו בעור ומתחאה לモתרות. "אפלו נקי הוא מכל ענן, [בכל זאת עדיין] יש בלבו הגסות והחומריות, שנקרא 'ערלת הלב' – בוחינת מותרות, והוא מה שלבו מתאווה לכל תאהו חומריות, במותרות תענוג עולם זהה רק לעצמו ולగורמיה, שנעשה כיסוי עור גם על הנקיודה של הלב" (חו"ח).

ונקראת בוחינת 'ערלה', החופפת ומכסה על גilioי אלהותו יתברך, בבחינת 'הסתר פנים'<sup>29</sup>, "ונקראת 'ערלת הלב', כמו עדלה בברית, וכاهאי גונא בוחינת ערלת הלב מכסה ומסתר על בוחינת גilioי אוור האלקית, עד שהוא אצלו בבחינת הסתר פנים מادر, וכחיציה שחוץ ומפסיק" (שם).

וצריך הוא שלא יהיה בבחינת 'הסתר פנים', ולא יהיה מסק מבديل כלל – בין ה' ובין נשמו, וזה נפעל על ידי ענין המילה ברוחניות. "זהו ומלתם את ערלת לבכם, להסיר כיסוי הגס הזה

29. אולי יש לומר בדיקת הלשון 'הסתר פנים' [בנוסף לענין ההעלם על גilioיALKOTOT בכללות – 'פנים' עניינו גilioין] 'ערלת הלב' מסתירה ומעלימה על פנימיות האדם, דהיינו על אהבה המסתורת הנמצאת ב'פנימיות' ו'עוצמאות' דהיינו על אהבה המסתורת הנמצאת ב'פנימיות' ו'עוצמאות'

## וathan את הכוון על כף פרעה, כמו שכותב על כפים

ברשפי אש מוקול המעוור הכוונה כו', והוא קול התפללה ברינה ושמחה – לשמו בה' בהשגות אלקות.

וזהו שהולך ומבהיר:]

**וועל ידי בן** - על ידי גiley האהבה המסתורת (בחינת "ין המשמח") ויציאתה מן ההעלם אל היגלי בלב, שזהו עניין הנאמר בחולם שר המשקם: 'ואשחת את הענבים אל כוס פרעה' – שעיל ידי שבירת והסרת ערלת הלב ('סחיטה') מתגלגה האהבה המסתורת (יין המשמח) ונעשה "ראוי למשקה ויין בכוס פרעה" [דקדושה] (תו"ח) – על ידי זה נتوוסף בו עוד עילוי גדול - **"וathan את הבום על כף פרעה"** – שהוא עניין העלאת האהבה (יין המשמח) על ידי השר המשקם' לדרגא נעלית יותר.

[וזהו פירוש הכתוב: "ואשחת אותם אל כוס פרעה העליון, שהוא כוס מלא ד'ין המשמח אלקים", מהעלאת האהבה ושמחה דכנסת ישראל.] יathan את הכוון על כף פרעה, שהוא בח' עליות נשומות שבכוס יין המשמח אלקים' כו' על כף פרעה' העליון" (תו"ח).]

והולך ומבהיר עניין 'על כף פרעה' למעלה באלקות:]

**במו שבחות** (ישע'י מט, טז) **"על בפיהם חקתייך"** – וכונת הכתוב לפי פשטוטו היא, שהקב"ה עונה לבני ישראל (על טענותם שם יד) שאיני שוכח מכם אף רגע, כי אתם חוקקים לפני תמיד 'על כפים', "לדאוח ולצורך תמיד" (רש"י). ופירוש על כפים' הוא – 'מעל עניין הכבוד', כמו: 'על כפים כסה אור', שהכוונה היא 'על הענינים' (רש"י).

ולפי הפירוש הפנימי הכוונה היא, שנשומות ישראל קשורות וחוקוקים בדרגת נעלית מאד

[לסיכום:

לכל אחד מישראל יש אהבה טבעית המסתורת בלב, ואחד מהאוננים שהיא מתגלית היא באבחןת 'ין המשmach', והדרן לגלוותה היא על ידי הסרת 'ערלת הלב'. וזהו על ידי שהיא בשפלות רוח, ונפשו כuper לכל תהיה, וערלת הלב' שייכת גם אצל אלו שלא עברו על עבירות בפועל ממש.

וכדי להבין את הדברים הבאים لكمן יש להזכיר:

נתבאר לעיל (בפרק הקודם) שה'קנה' הוא המשיר את יסוד המים שבמוח מלמעלה למטה אל יסוד האש שבלב, וזה גורם 'התגברות' בח' ה'שוב' שבמוח על הרצווא' שבלב, ע"י המשכת מקור אותיות התורה. ועתה יתברר שביחסו המוח והלב על ידי הקנה יש עניין נוסף, והוא החיבור מלמטה למעלה. ולהבנת הדברים יותר העתקנו את לשון אדמור' האמצעי בתורת חיים, ז"ל:

ונהנה, הגם שמוביל למעלה בראש בחינת 'שר המשקם' שהוא בחינת 'הקנה' – קנה חכמה דעתה ומצוות – להמשיך מקור אותיות התורה כמו שיורדים מגובה לנמוך דока, הנה עם כל זה, הרי הקנה הוא בחינת ממוצע בין המוח והלב, והcoil יוצא בגדרו שהוא הקנה מהבל הלב, ונמצא הרי עלי' הקנה עולה מהבל הלב למעלה, והוא עניין הקול שמעורר הכוונה שבמוח, שזהו מלמטה למעלה דока; וכן הוא למעלה, בגפן דכנסת ישראל, שהענינים הן כל פרטיה הנשומות כו' – הנה בח' 'שר המשקם' פרעה העליון . . מביא ומעלה כל נשומות ישראל שיש בהם אהבה הרבה אלקות, ומוליך שמחה, שהוא 'ין המשמח אלקים', ומוליך ומעלה כל בח' התעוזרות האהבה ושמחה מכל אחד ואחד בפרט למעלה מעלה, כמו שהקנה מוליך ומעלה להתעוזרות שבבל הלב

כשה אור, ויצו עליה במנגנון זו תפלת, כי בחינת פרעה בקדושה זה לעומת זה, כמו שפרעה בקליפה הוא קליפה קשה, כך זה לעומת זה פרעה בקדושה הוא בחינת גilioי אלהותו יתברך, לשון פרעה וההgelות דבר ה' על ידי בחינת שר המשקים שהוא בחינת קנה, שהקהל מעורר הכוונה לשמהות בה' בתפילה זו.

ההעלם הקשה של פרעה דקליפה.

[וענין פרעהDKDOSHA מרים גם בשם פרעה':]

לשון פרעה והתגלות דבר ה' – 'פרעה' הוא לשון פרעה והתגלות<sup>32</sup>, וכי על ספירות המלכות<sup>33</sup> ('דבר ה"') שענינה היא להמשיך ולהביא את כל האורות העליונים של הספירות דעתיות, ולגלוותן לעולמות בריאה יצרה ועשוי'.<sup>34</sup>

[והעלאה זו היא –]

על ידי בחינת 'שר המשקים', שהוא בחינת קנה.

וכמו שאמר 'שר המשקים': 'וathan את המכוס על כף פרעה' (וכדלהלן).

[ומברא ענן ההעלאה מן הלב אל המוח על ידי בחין' הקנה' – כפי שהוא בנפש האדם למטה].

שהקהל [היווצא מן הלב] על ידי הקנה]<sup>35</sup> מעורר בחוננה<sup>35</sup> [שב'מוח'] לשמהות בה' בתפילה זו – הרי שהקנה' מחבר את הלב עם המוח באופן דהעלאה מלמטה למעלה.

החיות שבכל העולמות (של החיות שביהם איןנו ורק אוור המתפשט מהם), כאור המתפשט מהמשמש". ושם: "שהשכינה שהיא מלכות דעתיות (שהיא בחין גilioי אוור א"ס ב"ה וחיות שמאיר לעולמות, וכך היא נקראת דבר ה' רוח פיו בכיכול, עד"מ כמו שבאמת הדבר הוא מגלה מהשכנתו הסתומה ונעלמה להשומעים)".

<sup>35</sup>. ראה טוש"ע או"ח סס"א, ס"ד.

באלקות (על כפים). ומכאן ורכינו הוכחה מזה לענינו, שענין יאותן את הocus על כף פרעה' (קדושה) הוא העלאת הנשמות ביחד עם התעוורנות האהבה והשמחה שלהם ('ocus יין') למעלה מעלה עד לבחינתם על כף פרעה' דקדושה – והעלאה זו נעשית על ידי הקנה ('שר המשקים'), כפי שיבאר להלן.

וכתיב (איוב לו, לכ) "על בפם בפה אור. וצאו עליה במנגנון" – זו תפלת (תענית ז, ב) – ולענינו הכוונה היא, שעל ידי האהבה והשמחה בה' בעבודת התפללה עולמים הנשמות לדראג גבואה באלקות – לבחינתם על כפים, וכדלאמן.

[וביאור ענן 'על כף פרעה' דיקא:]  
בי בחינת פרעה בקדושה [היא] זה לעומת זה – לעומת והיפך עניינו של פרעה בקליפה.

כמו שפרעה בקליפה הוא קליפה קשה – המעלימה ומסתרה על גilioי אלקוטו ית', שכן אמר פרעה לא ידעתי את ה'.

בר – זה לעומת זה – פרעה בקדושה הוא בחינת גilioי אלהותו יתברך – היפך ('לעומת')

<sup>31</sup>. ובאור התורה (ח"ה ע' התקעב) מבאר ש'כף פרעה' רומו על בחין' הכתר ועל בחין' סובב כל עלמין, עי"ש.

<sup>32</sup>. ראה זהר ויגש ר' א.

<sup>33</sup>. ראה זהר שם. וראה תורה חיים.

<sup>34</sup>. ראה תניא פרק נב: "השכינה עצמה (ספרית המלכות) שהיא ראשית הגilioי ועיקרו מה שא"ס ב"ה מאיר לעולמות בבחין גilioי, והוא מקור כל המשכות

זהו ואtan את ה<sup>ה</sup>ר, כי בחינת קנה ה<sup>גנ</sup>ל הוא המוליך התעוורות האהבה למעלה מעלה מהשגת בני אדם.

גם נתבאר שם, שענין ה'קליפה' ו'ערלת הלב' ה<sup>ה</sup>ר לאו דוקא על ידי עשיית עבירות בפועל ממש, אלא גם עצם הדבר שהלב חומד ומתחווה לתענווגי עולם זהה (אך בדברים המוטרים) מהווע קליפה וערלה המכסה על הלב ומונע ממנו התגלות אהבה זו, והסורת 'מניעה' זו היא ע"י ביטושים ורגש של שפלות.

פרק זה יבהיר, שככל ה<sup>גנ</sup>ל מועיל רק לאדם שהוא בדראה כזו שהקליפה שלו הוא מה שלבו חומד למוותות [הינו: א) שאינו עושה רע בפועל ממש אלא שהוא חומד לזה. ב) והחודה שלו הוא רק למותרות בדברים המותרים ולא לדברים אסורים ממש]. אבל מי שפוגם בנפשו בעשיית עבירות בפועל ממש, אי אפשר לו בשום פנים לעורר את בחוי 'ין המשמח' ה<sup>גנ</sup>ל. אמנם אדם זה מסוגל לעורר את בחוי השני של אהבה, והוא בחוי 'ין המשכר'шибואר עניינו בארכוה בפרק זה.

ונקודת הענין בקצרה: אדם כזה צריך לצאת לגורמי מממדיו ומצבו השפל והירוד שהי' נמצא בה עד עתה, ו"כדי לפועל עליו שיצא מדעתו ומהשבותו שהי' קשור בה יש צורך בהתובנות מיוחדת, דהיינו לא ההתובנות איך ש'קרבת אלקים לי טוב' (המעורר את בחינת 'ין המשמח') ורק ההתובנות איך ש'רע ומר עזרך את הוי', וכיוון שחטא ופוגם ו עבר את הדורך בעשיית עבירה בפועל ממש הרי התובנות זו מביאה אותו לידי מוריות עצומה, עד שמחלט בתוקף ש مكانן ולהבא אין לו שייכות לעניינים אלו" (تورת מנחם ח' ע' 164, עי"ש):

בארכוה (פרק ד-ה) עניין המשכת האור האלקית על ידי בחינת ה'קנה' (וכמו כן נתבאר לעיל בפ"א שה'קנה' ה<sup>ה</sup>ר הוא מקור אותיות התורה).

זהו [שאמר 'שר המשקדים'] - "ואtan את ה<sup>ה</sup>ר" – שהוא מביא את ה<sup>ה</sup>ר כפי שהוא מלא ב'ין המשמח', ומעלו לו למעלה מעלה, עד לבחינת 'על כף פרעה'.

בי בחינת 'קנה' ה<sup>גנ</sup>ל, הוא המוליך התעוורות האהבה (cosa מלא 'ין המשמח') למעלה מעלה מהשגת בני אדם – ככלומר, התעוורות והתגלות האהבה בלב באה על ידי התובנות בגדות ה', באופן של הבנה והשגה כפי כח והשגת האדם, [וכן"ל (פ"א) שהאהבה קרשי א"ש הוא הצמאן שלב המבין (בחוי 'בינה') בהתובנות בגודלו יתברך], אבל לאחר שנתעורה האהבה על ידי הבנה והשגה בלב, הנה ה'שר המשקדים' (בחוי 'ה'קנה') מוליך את התעוורות האהבה זו (cosa 'ין המשמח') ומעלה אותה לדרגת גבואה יותר, ונותנו 'על כף פרעה', דהיינו למעלה מהבנת והשגת האדם, "כי נכנס 'ין יצא סוד שלמעלה מהשגה" (תו"ח)<sup>36</sup>.

## פרק ג

ב'יאור עניין 'ין המשכר' – עצה למי שאינו יכול לגלוות את אהבה המסתורת ד'ין המשמח'

[פרק הקודם כאן נתבאר עניינו של האהבה בבחינת 'ין המשמח'. והדרך לעורר ולגלות אותה ע"י הסרת ה'קליפה' ו'ערלת הלב', הינו ע"י שהאדם 'מבטש' עצמו ומרגיש שפלותנו, [ולאח"ז ע"י הקול המעוור כוונה מ투עה אהבה זו לדרגת געלית יותר].

<sup>36</sup>. ובתו"ח שם מבאר, שעל ידי עבודה ה'קנה' באופן ד'מלמטה למעלה' – העלאת האהבה 'על כף פרעה' דקדושה, ניתן להגיע גם למעלה נספה, והוא המשכת האור האלקית דתורה ומצוות 'מלמעלה למטה', וכפי שיתבאר لكمן

אך, בחינת יין המשמה הנ"ל לא כל אדם זוכה לה, רק ישרי לב, כמו שכחוב וליシリ לב שמחה. דהיינו, מי שהלך בדרך ישר כל ימיו, אבל מי שפנס דרכיו ונטמא בחתאת נערות, אי אפשר לו לשמה בה' בתפלתו, כי רבות מחשבות ורות מבלבולות אותן. ולכן ואת העצה היועצת, כי יש עוד בחינת יין, והוא בחינת יין המשכה, כמו שכחוב לנו שבר לאוכר ויין למורי נפש, ישתה וישכח רישו וגנו, וכמما אמר רוז"ל נבי הרוגי בית דין, שהוא משקין

כ"י רבות מחשבות ורות מבלבולות אותן - כתוצאה מעוננותיו, ואין מניחות אותן לביא לחינת שמחה בהתבוננותו בה' בתפלתו.

כלומר, לאחר שנפשו נגמה ונטמא בחתאים ועונות הפוגמים את הנפש ומטעים אותה מדרך הירש, لكن נופלות בה הרבה מחשבות זרות בעת התפללה, והן מבלבולות אותן ואין מניחות אותן לשמה בה' בתפלתו.

ולכן ואת העצה היועצת - לאדם כזה:

כ"י יש עוד בחינת יין, והוא בחינת יין המשבר' - "ועל ידי זה ישכח על התקשותו בענייני עולם הזה, ועל אשר נתרחק ונידלך כל כך" (תו"ח). וכך יין המשבר' כפשוטו, שפועל על האדם שישכח את צרכיו וכיר"ב, וכפי שמשיך.

במו שכחוב (משליל לא, וכו') - לגבי בחינת יין זה - "תנו שבר לאוכר לymi שהוא אבוד ברוב העוני (מצו"ד) [וינו למרי נפש] לymi שנפשו מרה לו בעבור מרבית העמל והיגעה (שם)]. ישתה וישבח רישׁו גנו' [זעמלו לא יזכיר עוז]" - וכאשר ישתה, ישתכר וישכח רישו ועגנו', והعمل אשר המר לנفسו לא יזכור עוד בה בעת השכירות, כי היין מפיג' הצער (שם).

וכך הוא גם בבחינת יין המשבר' הרוחני, שהוא מועיל לאדם לשכוח לנMRI על תאותיו והנאותיו מתענוגי עולם הזה.

ובמما אמר רוז"ל נבי הרוגי בית דין (סנהדרין מג, א),

אה, בחינת יין המשמה' הn"ל, לא כל אדם זוכה לה - כי היא מדרישה נעלית ביורר, וכי שמשיך לבאר.

רק ישרי לב', כמו שכחוב (תהלים צז, יא) "ולישרי לב שמחה" - ופירשו הפנימי הוא: שחינת יין המשמה' ("שמחה") יכולה להתגלות רק לאלו שהם בבחינת ישרי לב'.

דהיינו, מי שהלך בדרך ישר כל ימיו, ישרי לב', הינו, מי שלבו ישר, ולא נתה לימיין ושמאל לעולם - מן הדרך אשר צוה ה', כי ישרים' דרכ' ה' (הושע יד, ז), והוא מי שלא נטמא לעולם בחתאים ועונות הפוגמים הנפש ומטעים אותה מדרך הירש" (תו"ח). ונמצא שהקליפה' היהירה שיש לאדם זה היא מה שהוא מתואה לענייני עולם הזה (בדברים המותרים), וכן על ידי הסרת קליפה זו וערלת הלב' (על ידי הביטושים) מתגללה בלבו בחינת יין המשמה'.

אבל מי שפנס דרכיו ונטמא בחתאת נערות, אי אפשר לו לשמה בה' בתפלתו - "מי שנפשו הוטמא ונגמה בח'ג, ועוד טומאו בו, שלא עשה תשובה בלב נשר מועלם, אין זה מבח' ישורי לב', ואי אפשר לו לשמה בה' אחד בתפלתו, אך ע"פ שיתפעל לפרקם באהבה ויראה, כי אין שמחה האלקית שנק' יין המשמה אלקים' אלא לישרי לב דוקא (תו"ח).

[והסבירה לכך שלא יכול לזכות בה' שמחה ואהבה זו היא -]

אותו כום יין קודם המיתה כדי שתטרוף דעתו עליו, כדי שיכל לסבול צער המיתה, ולכון בקריאת שמע שעל המטה גם כן מי שרוצה לקבל עליו דין מיתות בית דין, כמו שהובן בסוכת הארץ<sup>37</sup>, אם פגמתי באות י' ונתחייבתי סקילה. ובפרט כשרואה בעצמו שלבו מוטומטם בקרבו והוא לאבן, זו היא בחינת סקילה שהוא חייב בודאי, וכן כשהלו בוער ומהותה לדברים אסורים

ו"כך הוא ברוחניות, במיתה בידי שמיים על עוננות ועל חטא נוראים, שאומרים הוידויים בקריאת שמע שעל המטה, ומתקבל עליו דין דין מיתות בית דין בנפשו ממש, כאלו הוא נדרון בפועל ממש, והוא באמרו: 'אם פגמתי באות י"ד דשם הווי', ונתחייבתי סקילה בבית דין של מעלה' כר"ח (חו"ח).

ובפרט - צריך לקבל עליו מיתה זו, בשדרואה בעצמו שלבו מוטומטם בקרבו והוא לאבן, זו היא בחינת סקילה, שהוא חייב בודאי.

סקילה כפשוטו היא שרגומים את המחויב במיתה באבניים, וענינה ברוחניות הווא, מה שלבו נעשה מוטומטם כאבן, ואני מתפעל כל מהתבוננותו בגודלה ה'. כי "כמו במצות סקילה היו דוחפין אותו מאחוריו, נהפק על לבו הופכו על מהני, אם מטה זהה יצא ואם לאו העד נוטל את האבן ומניחו על לבו (סנהדרין פ"ו מ"ד), כן הוא ברוחניות, שנעשה אצלו טמطم הלב וטמطم המוח, עד שנעשה קשה כאבן, לבלי יכול לבוא לבחוי" איזה השגה בהתבוננות אלוקתו ית', וכ"ש להוליד אהבה ויראה" (ס' המאמרות תרלא"א ע' רלט); וכאשר האדם רואה בעצמו שאכן לבו נעשה מוטומטם כאבן, הרי זה הוכחה שכבר נתחייב

שהיו משקון אותו כום יין קודם המיתה כדי שתטרוף דעתו עליו, כדי שיכל לסבול צער המיתה - ומה רואים שיין המשכר הוא דבר הפועל באדם 'טירוף הדעת'. וענינו בעבודת ה' הוא, שהיה שעד עתה היהת דעתו מקושרת לעניini עווה<sup>38</sup>, צריך הוא להתבלבּל' למגררי, ולצאת מכל וכל מן הדעת' והמחשبة שה' קשור אליה עד עתה - היינו שיטרפּ' עליו דעתו ויוצא מ"דעת" זו לגמרי (ובמהשך הענינים יבואր מה ההתבוננות שביכולתה להביא לבחוי יין המשכר').

[והנה במאמר ר"ל הנ"ל מפורש שענין "יין המשכר" הוא הכנה ל'מיתות ב"ד', וכן ממשיך רבינו לבאר עניין קבלת ד' מיתות בק"ש שעל המטה (לפי נוסח הארץ ז"ל), ולאחר כך יבאר שהענין הפנימי של בחינת יין המשכר' (ש"תטרוף דעתו עליו" ויצא ממחשובתו בענייני עולם זהה), מהו זה הכנה לקבלת ד' מיתות:]

ולכן בקריאת שמע שעל המטה - גם כן מי שרוצה לקבל עליו דין מיתות בית דין<sup>38</sup>, כמו שכחוב בסוכת הארץ<sup>39</sup>: 'אם פגמתי באות י' [של שם הווי] ונתחייבתי סקילה' [בבית דין של מעלה].

מציאותו, כך שכאשר מסתכלים עליו רואים אותו כאלו הוא שיכור" (תומ' חל"ה ע' 164).

<sup>38</sup>. ראה בכלל זה גם מאמרי אדה"א דברים ח"ג ס"ע א' פ"א ואילך. ספר המאמרות תרלא"ה ע' לג ואילך. תרפל"ג ע' קט ואילך.

<sup>37</sup>. "ומוכן שהתבוננות זו אינה יכולה להיות לאחרי שאכל ושתה וקרא את העיתון – אלא שבhabito על השעון נזכר שצורך לחשב אודות עשיית החשבון כו', ואו יכולם כבר לשער מה יהיה התוצאות של התבוננות. [אלאן] התבוננות זו צריכה להיות באופן של יין המשכר, היינו שהMRI על מעמדו ומצבו היא באופן של יציאה

וזה היא בחינת שריפה, וכל שבן אם יודע בעצמו שפנום ונטמא בחטא נערים, וכן כל חד לפום שיעורא דיליה, כי ידע איש בנפשיה, זאת היא עצה היועצת שיווכל לקבל עליו ד' מיתות בית דין בשלימות, ישתה בחינה כום יין הן".

ותורה ומעשים טובים, ונקרא עני וabhängig בrhoתניות" (תו"ח), ואז בודאי צריך לקבל על עצמו ד' מיתות אלו.

[אר לפני שמקבל עליו ד' מיתות אלו –]

זאת היא עצה היועצת שיווכל לקבל עליו ד' מיתות בית דין בשלימות – ישתה בחינת 'בוט יין' הן"ל – בחינת יין המשכר', הפועל על האדם שיתטרף דעתו עליו, ובבחינת יין זה תנתן לאדם את הכח לקבל על עצמו ד' מיתות אלו בשלימות.

כלומר: "קדום שיתוודה בק"ש שעל המטה ויקבל עליו ד' מיתות הן"ל, ישתה יין המשכר' ושיכח רישו. והוא עניין המדרירות הגדולה שנמשך מן התבוננות, בהיותו רואה את עצמו רחוק מאד מאור פניו מלך, והלך חסכים כל ימי בחושך הגס והחומר, ונשתקע בהמשתת חי הבלתי עולם הזה; וידמה לו שהגיא קיצו לפטור מזה העולם ולביא אל שער המלך, כמו שאמרו 'התקע עצך בפrozדור כדי שתכנס לטרקלין', ותיקון זה [התקע עצך בפrozדור] הוא, שציריך לעקור רצונו וודעתו מכל עניינו ועסקיו שעסוק בעולם הזה הגשמי, ברדייפת חי השמי במחשבה דברו ומעשה, לא נה ושקט כו', עד [ש]ישכח עליהם לגמרי מכל .

"זהו ישתה יין המשכר', ויתעורר במרירותה גדולת על מעשיו הלא טובים], ושיכח רישו, וכל עמלו לא יזכיר עוד' [- שייעקור רצונו לגמרי מכל הדברים הללו, עד שישכח עליהם]" (תו"ח).

סקילה ברוחנית, וזה "אין לו תקנה אלא לקיים בעצמו מצות סקילה, והיינו כמו שאומרים בק"ש שעל המטה, אם פגמתי באות יוד' ונתחיבתי סקילה כו' הריני כאילו נסקלה', והיינו שע"י שמקבל עליו דין שמים בחרטה גמורה ובכעيبة החטא מוחלין לו" (שם).

[ומברא מה שאומרים אח"כ "אם פגמתי באות ה"א ונתחיבתי שריפה" וכו':]

ובן בשלבו בורע ומתחאה לדברים אסורים, זו היא בחינת שריפה – כאשר לבו בורע כאשר להבה ומתחאה (לא רק לדברים המותרים, אלא גם לדברים האסורים, הרי הוא מהויב שריפה ברוחניות, והוא כלין הנשמה באש זורה זו דקליפת נוגה" (תו"ח), ואזovsky מקבל על עצמו מיתה זו בק"ש שעל המטה. [וכהאי גונא הוא גם במיתת 'הריג' ו'חנק' מבואר במק"א<sup>39</sup>].

[ולל זה הוא אף אם לא עבר עבירות בפועל ממש, רק מחמת שנעשה לו מטומטם, כאמור, או שלבו בזעם ומתחאה לדברים אסורים, ציריך לקבל על עצמו ד' מיתות אלו –]

ובן שבן אם יודע בעצמו שפנום ונטמא בחטא נערים, וכן כל חד לפום שיעורא דיליה, כי ידע איש בנפשיה - כל אחד יודע בעצמו את כל המעשים שלו, "ועושה עם נששו חשבון גדויל וכורר מכל מעשיו ומהשבותיו ודיבורייו וchmodat לבו אשר לא לה' המה בכלימי חי הבלתי, אשר מادر נתראק ונתרוקן מכל אור האלקן בתפלת

<sup>39</sup>. ראה מאמרי אדרה"א שם ע' א'פה. ספר המאמרים טرس"ה ע' מ. טרפ"ג ע' קכח-קכח.

והענין, דהנה איתא בזוהר הקדוש זכאי קשוט, כל יומה מסתכל' בנפשיו  
כאליו הוא יומא מסתכל' מעלמא. ולכאורה אין מובן, כי זכאי הם צדיקים,  
וזכאי קשוט הם יותר במעלה עליונה, ואיך שיבח אותם במעלה ומרигות  
יראת עונש בלבד, אלא הענין הוא, כי אפילו צדיק גמור כשהולך לנן עדן  
צריך טבילה בנهر די נור, והטבילה הוא להזכיר כה הזכר מוחה העולם, כי  
אי אפשר לירש מקומו בגין עדן כל זמן שוכר אפילו קצת דעתנית מענייני

ובהכרה לומר, שצדיקים אלו כיוונו בכך לעניין  
נעלה ביותר בעבודת ה' (ולא כדי להגיע ליראת  
העונש), וכפי שהולך וմברא.

- אלא הענין הוא, כי אפילו צדיק גמור -  
בשהולך לנן עדן צריך טבילה *בנהר די נור*<sup>42</sup> -  
נהר של אש.

- מבואר בבבב שכדי שתוכל הנשמה לעלות  
לגן עדן צריכה לעبور תחילתה דרך 'נהר DINOR',  
שענינו כמו טבילה בנهر המתרחט את האדם  
מטומאתו, וכך טבילה *בנהר DINOR* הוא זיכור  
וטהרה רוחנית, שעל ידה נעשית הנשמה ראוי  
לקבל גילוי אלקות המPAIR בגין עדן.

[ומבואר מטרת טבילה זו, ומודוע גם צדיקים  
gamorim zokkim la:]

וטהילה הוא להזכיר בח הזכור מוחה העולם  
- למחוק ממו את זכר כל הדברים הגשמיים  
של העולם הזה.

[וטהעם שצורך להזכיר את מה הזכור מזה  
העולם:]

כפי אי אפשר לירש מקומו בגין עדן כל זמן  
שוכר אפילו קצת דעתנית מענייני עולם הזה

היחידה שהיא טוב לו הוא על ידי קיום ציווי הקב"ה. ראה  
ריש ד"ה שובה ונ"ט. ובכ"מ.

42. ע"פ DINAYAL ז, י. וראה זהר מקץ רא, א. ויקח ריא,  
ב. אמררי אדה"א ויקרא ח"ב ע' תמכא-ב. וש"ג.

והענין - לבאר עניינו של 'יין המשכרים' בתוספת  
באיור<sup>40</sup>:

דהנה, איתא בזוהר הקדוש (ראה זה"א ר"כ, א): 'זכאי'  
קשוט, כל יומא מסתכל' בנפשיו כאילו הוא  
iomaa m'stakli mu'lma' - צדיקים אמיתיים, רואים  
בעצםם בכל יום כאילו באותו היום יסתלקו מן  
העולם, ובפשטות הכוונה היא - שמאחר שרואים  
בעצםם כאילו יموתו היום, הם מונעים את עצםם  
מן החטא, בכך שלא יגע עליהם עונש בביית  
דין של מעלה לאחר מיתתם.

ולבוארה אין מובן: כי 'זכאי' הם צדיקים,  
ו'זכאי קשוט' הם יותר במעלה עליונה -  
מצדיקים סתם, כי 'זכאי קשוט' פירושו 'צדיקים  
אמתים', ואיך שיבח אותם [הזהר] במעלה  
ומדריגת יראת עונש לבד?

והרי הם "צדיקים אמיתיים, שבודאי עבדותם  
באהבה ויראה במסירות נפש בכל יום, בדבוקות  
גדולה ועצומה כל היום, וא"כ אין אמר  
שמסתכלים בכלם כאילו מסתקלין מעלמא, שזהו  
להמשיך על עצמו יראת העונש בגיניהם בלבד,  
שהוא מדריגת התחתונה ביותר" (מיוח). וכיודע  
דיאת העונש היא מדריגת הנמוכה ביותר בעניין  
היראה<sup>41</sup>?

40. יש להעיר, שבספר תורה חיים משמע שמכאן מתחילה  
ה"ביבא/or" על המאמר, ועיי"ש במראי מקומות בספר  
הספר (רג'ג, ד – הערכה 73).

41. כי 'יראה העונש' מיסודת על ישות' ומצוות' האדם,  
שהוא חושב על נוחיות עצמו, אלא שambilן שהודר

עולם הזה, וכן כשהולך מחייב אל חיל, מידי חדש בחרשו ומידי שבת בשbetaו יבוא כלبشر להשתחוות לפני וגוי, צריך עוד טבילה בנחרדי נור אחר, לשכוח גם ההשגה שהשיג בוגן עדן התחתון ועליון, וזאת ישם האדם אל לבו, כי הנה עניין גן עדן הוא שנחנין מזו השכינה, ואין זה אלא זיו כו', ומה

התחתון שלמטה, לפי שאין עורך כלל בין גן עדן התחתון לגן עדן העליון, עצור הגשם אל הרוחני – מעולם הזה לגן עדן התחתון, ואם ישאר אף רושם הרוגש ההשגה ועוגג בהם מגן עדן התחתון לא יוכל לקבל עוגג המופלא שבגן עדן העליון הנבדל בערך מאר נעללה. ועל דרך זה יש עליות רבות זו למעלה מזו [גם למעלה מגן עדן העליון]" (תו"ח).

וזאת ישם האדם אל לבו – מכל האמור לעיל בעניין העליות גן עדן שצורך לטבול תחילת בנהר די נור:

כפי הנה עניין גן עדן הוא – **שנחנין מ'זו השכינה** – כמובא בغمרא (ברכות יז, א): **העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה.. אלא צדיקים יושבין ועתורתייהם ברושיםם וננהנים מ'זו השכינה**, שנאמר (שמות כד, יא) **'ויהיו את האלים ויאכלו וישתו'**. **הינו "שהיו שבעים מ'זו השכינה"** כאלו אכלו ושתו" (רש"י שם).

ואין זה אלא **זיו** ב' – חז"ל דיקו בלשונם לומר שנחנין מ'זו השכינה, כי שם בוגן עדן מאיר ומתגלה רק **זיו** והארה בלבד מלאות<sup>45</sup>, ולא מהות ועצמות אלקות, וכדוגמת זיו המשמש

לغمרי, כי לא יכול לקבל מדריגת היותר גבוהה בalthי אם ישכח לגמרי על מדריגתו הראשונה כו" (מאמרי אדרה"ז תקסיז ח"ב ע' תשח).

<sup>44</sup> ראה זהר תרומה קנו, סע"ב. מאמרי אדרה"א נביאים וכותבים ע' תס. ושות'ג.

<sup>45</sup> ראה תניא סוף פרק ה.

- כי גן עדן הוא עולם רוחני נעלם ביוור, והוא מופשט לגמרי מכל עניין הרגשיות, והוא באין עורך לגמרי מעניini העולם הזה, ולכן אי אפשר לנשמה לעלות לגן עדן כל זמן שלא תסתתק ותתנער לגמרי מעניini העולם הזה הרגשי והחומרני<sup>43</sup>, "שאמנסואר אף רושם הזכרון מהם ומהיזו דהאי עלה מא, אי אפשר לבוא לגן עדן כלל וכלל, ואף לראות מקומו ומדריגתו, וכל שכן שלא יוכל להינות מזו השכינה בוגן עדן . . ." [וכמו אם היו מביאים בוגן עדן מכל גשמי – כך הוא מחשבה ודיבור ומעשה גשמית כו"] (תו"ח).

ובן כשהולך מחייב אל חיל – כשבולה בגין גן עדן עצמו מדריגת אחת למדריגת נעלמת יותר – **"מידי חדש בחרשו ומידי שבת בשbetaו, יבוא כלبشر להשתחוות לפני וגוי"** – **ומבוואר בזוהר**<sup>44</sup> שהכתוב רמז על עליות הנשומות בכל שבת ובכל ראש חדש מדרוגא לדרגא בגין עדן – **צריך עוד טבילה בנהר די נור** אחר, לשכוח גם ההשגה שהשיג בגין עדן התחתון ועליון – כי מכיוון שככל דרגא ודרוגא שעולה אליו היא בגין עורך לגמרי מן הדרוגה שקדמה לו, لكن יש צורך להסתתק ולהתנער ממנה לגמרי, **"זהו שיטחה מהם כל מה שהשיגו והרגישיו עוגג האלקיות בגין עדן**

<sup>43</sup> **"ודוגמא לדבר זה יובן ממה שמצוינו בגם"** (ב"מ פה, א) בר' זира, שהתענה מה תעניות עד ששכח תלמודו שלמד בבל – בעלותו ללימוד תלמוד ירושלמי שהרו יותר גביה להיוות בלתי פלפל כו', והם שתלמודו בבלוי, הי בתכלית הפשתת הרגשיות, כי הרי לאسلط בו האש, יידוע בו מעין המעשה שנכנס באש, וכל נק' קtinyא חריך שקי כו', מ"מ התענה כי העניות שישכח תלמודו

אם לא בא אלא ליהנות מזע השכינה צריך הוא להסיר כה הוויר מהעולם הזה, הבא לדבקה בו יתרך על ידי תורה ותפילה, על אחת כמה וכמה, לא ב (זהו בונת הוורה, מסתכל בנפשיו כו', להסיר כה הוויר מעניינו עולם הזה כדי לדבקה בו יתרך בתורה ותפלה). והנה יש בחינת נהר די נור אחר

דמץתמן כה הזכרן, שוכר מכל המחשבות ומעשים דענני עוה"ז, עד שיישעו רושם בנפשו אף בהעbara בראה בעלמא, שהו שנק' חיזו דהאי עלמא', לא יכולו לעלות לה' אחד במס"נ אמרתי, כמ"ש 'מי יعلا בהר ה' כו', אשר לא נשא לשוא נפשו' כלל וכלל" (חו"ח).

"ועם כל זה יובן מה שכח בזוהר דלעיל, דזקי קשות דוקא בכל יומא מסתכל כי אילו ההוא יומא מסתכל עילמא, לפי שצרכיכם לעלות ולדבק בעצמת אור א"ס ב"ה על ידי תורה ומצוות ותפלה וק"ש, שלמעלה הרבה גם מזע השכינה שבג"ע, אם כן כל שכן וק"ו שצרכיכם להפיט את עצם מחומריות גופם, כיילו נפטרו לגמדי היום מעולם הזה וצרכיכם לבוא לג"ע, שצרכיכם טבילה בנهر די נור כנ"ל, וזכה קשות הלו יוכלו להפיט כל כח הטבע בכל יום, וכיילו מסתכלים ממש מהאי עלמא היום דוקא, במס"נ בגוף כמו בנסמה" (שם).

ונמצא שאין הזוהר מדבר כלל מיראת העונש, אלא מעבודה נעלית ביתור והוא – "לשכו בחיזו דהאי עלמא" כדי להתרדק בהקב"ה.

[כדי להבין את הדברים הבאים لكمן יש להקדים ביאור עניין 'נהר די נור':  
מכואר בכ"מ ש'נהר די נור' שרשו מה'זעה' של המלאכים הקדושים הנקראים 'חיות הקודש'.

למטה בעולם זה האדם מתפרק ומתקשר במוחותיו ועצמותיו ית' ממש, משא"כ העונג ההשגה בגין עדן הוא רק בהארה וויא בלבד ממנו ית'.

שהוא הארה בלבד מעצם גופו כדורי המשש, ואין בה כלום מהות ועצמות כדורי המשש.

ומה אם לא בא אלא ליהנות מזע' השכינה צריך הוא להסיר כה הוויר מהעולם הזה – כי הנאת העולם הזה הם מונעים ומעכבים את האדם מלΗנות מזע' שכנתו ית', הבא לדבקה בו יתרך על ידי תורה ותפילה – שעיל ידי זה מתקדים במוחותיו ועצמותיו ית' ממש<sup>46</sup> (ולא ביזיר' והארה בלבד), על אחת כמה וכמה! – שצורך לשכו ולהסיר ממוחו את הזכרן מכל הדברים גשמיים ותעוגויים עולם הזה.

(זהו בונת הוורה: 'מסתכל בנפשיו כו' –  
כיילו ימותו היום, להסיר כה הוויר מעניינו עולם הזה, כדי לדבקה בו יתרך בתורה ותפלה).

ו"הענין הוא, דגם צדיקים גמורים נפשם מתלבשת בגוף חומריא, והי' מחשבותם מקושר בעניין העולם עכ"פ לצרכי חי נפשו וביתו, וא"כ בעלות הנשמה במס"נ בק"ש ותפלה וככאילו גוננא ודאי צריך להפיט את עצמו מכל אשר נבדק בנפשם האלקית מהרהורם דענני עוה"ז, שבلت זה ודאי אי אפשר להם לעלות ביהודה עילאה באהבה רבה בתעוגים להתענג על ה' בק"ש ושמ"ע' תורה ומצוות שעוזרים. והפשתה זו צריכה להיות תחילה מכל וכל, להעיר גם כה הוויר מזע העולם החומריא, שאם נשאר אפילו קצת

46. וכמובא בתניא (שם) שהו הפירוש במאמר רוז"ל 'יפה שעיה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חי העולם הבא, שעילידי קיום התורה ומהזו

למטה, הנушה מזועתן של חיות הקדש, פירוש, חיות הקדש היא אהבה עליה נבחנת יין המשמח, וזועתן הוא פסולת שלהן, שבהתתשלשות האהבה למקום נמור מאך נעשה שמרם ופסולת בירידתן לעולם הווה החומר, וזאת ישים

שטובלים בו, שישכה מהם כל תערובות רע  
דעוני עולם זהה מכל וכל, כן"ל.

והנה כשם שלמעלה יש 'נהר די נור', שבו טובלים 'הנسمות' לאחר יציאתן מן הגוף בכדי לשוכח את כל 'חיזו דהאי עלמא' (כדי שיוכלו להינות מזווי השכינה המAIR בגן עדן) – כך יש בחינת 'נהר די נור' למטה, בעבודת האדם, 'ונהר' זה נעשה ג"כ מזיעתן של חיות הקדש', וכפי שהולך ומבהיר:]

**והנה, יש בחינת 'נהר די נור' אחר למטה [הינו]  
בעבודת האדם למטה בעולם הווה], הנעשה [ג"כ]  
מזעתן של חיות הקדש' (חגיגא יג, ב).**

**פיריש: 'חיות הקדש' – היא אהבה עליה נבחנת יין המשmach – ה'חיות הקדש' נקראים כן לפי שבעורת בהם אהבה גדולה לה' (כג"ל),  
ודרגאו זו בעבודת ה' היא בח' ה'אהבה העליונה'  
והשמהה בה' עלי' מדבר בפרק הקודם (בח' יין המשmach).**

**ו'זעתן [של 'חיות הקדש'] – הינו הזעה היוצאה מה'אהבה העליונה] הוא פסולת שלהן –** כשם שזעפת האדם היא הפסולת היוצאת ממנו, כך הזעה של בחינת 'חיות הקדש' היא הפסולת של אהבה זו העליונה.

**שבהתתשלשות האהבה למקום נמור מאך –  
נעשה שמרם ופסולת, בירידתן לעולם הווה  
החומר.**

**- כשם שמהתפעלות והתלהבות האלקי  
בתפלה יכול לצאת ממנו 'אף' ו'חימה' (בח' יין**

וביואר הענן (מספר תורה חיים לאדמו"ד  
האמצעי<sup>47</sup>):

"**חיות הקדש והօופנים ושרפים,**  
**התפעולותם הוא ברשי' אש התשוקה**  
**האלקית, וכן שכותב בחיות הקדש 'בעורות**  
**כמראת הפלדים' כו', וכן על דרך משל מן**  
**התלהבות החום הטבעי יצא ממנה פסולת,**  
**והוא הזעה שיוצא מן החום –** אך הוא בעניין  
**הזעה של חיות הקדש, שהוא בחינת הפסולת**  
**של הגבורות שיוצא אחר התלהבות ופחד**  
**אלקים דחיות ושרפים, על דרך משל מן אימת**  
**ופחד המלך שלא יוכל שאות, תפול הזעה,**  
**והוא חלקי המים שבאש שיוצא ונדהה לחוץ**  
**בחינת פסולת".**

"**ויזבן זה בעבודת ה' בתפלה,** כאשר בא לכל התפעולות התלהבות האלקית במוגש בלב בשר ביתר מכפי המדה, שלא יתיישב בinati מוחו ולבו (בח' 'חיות הקדש') – יוצא ממנו בחינת פסולת ('זעה'), שהוא אף והחימה על המנגד לו ולונגע עלי, ולא יוכל לסבול כל דבר (וככעס התלמיד חכם, דאוריתא מרתחא כי').

**והנה 'זעתן של חיות הקדש' הנ"ל, "اع"פ**  
**шибוצאי מחמת התלהבות אלקי ופחד ואימה**  
**יתויה, כמ"ש 'יאימונך עליהם' כו', אך בירידtan**  
**למטה נתהזה מזה 'נהר די נור', נהינו, נהר**  
**של אש שיוציא ונמשך כמים, והוא בא מבחינת**  
**'זעתן של חיות', בבחינת פסולת דגבורות**  
**דקדושה, שהוא אש האלקי ממש, שרפים**  
**וחיות כו', ומבחן שמרם ופסולת שלהם**  
**נעשה 'נהר די נור' שמברורים ומזכירים לנשומות**

47. ראה גם לקוטי תורה במדבר (יא, ב).

האדם אל לבו בחינת הירידה, איך שירד מטה מאר, ויתמרמר ליבו מאר, ויצעק אל ה' בצר לו, כמו שכחוב צעק לbam אל אדני, עד שיצא מדעתו, פירוש מדעתו ומהשנתו שהיה קשור בה כל היום, ויתקע מהשנתו בחוק בעומק במרירות נפשו, עד שישיר כה הוכר מענינו ומעסקו. וזה בחינת יין המשבר, ושתה ושכח רישו, ועל ידי זה יוכל להתפלל ולומר ברוך

עד שיצא מדעתו. פירוש, מדעתו ומהשנתו שהיה קשור בה כל היום - המרירות הגדולה תגרום לאדם לצאת מדעתו ומהשנתו הקודמת, שהיתה שקווע בעניינו עולם הזה ובמילוי התאותיו, ותמותת זאת ירצה להתקשר ולהתבדק לה'.

ויתקע מהשנתו בחוק בעומק במרירות נפשו, עד שישיר כה הוכר מענינו ומעסקו - המרירות תהיה גדולה ועצומה כל כך עד שירצה להתנתק לגמרי ממעמדו ומצבו הקודם, ושכח מתאותו ותעוגני העולם לגמרי, הינו שישיר מדעתו ולבו גם כה הוכר מכל עניינו ועסקו שעסוק כל ימי, אף על פי שנוגעים לחיה נפשו, וישלכם מגdag, למואס בחיו ולהיות לו רצון רק לה' לבדו כו'" (תו"ח). והוא בדוגמת פעולת 'נהר די נור', שענינה לבך ולזכך את נפש האדם שתוכל לעלות לגן עדן.

וזהו בחינת יין המשבר'.

וזהו ההפרש בין יין המשmach' ל'יין המשבר' הנ"ל, אהבה אלקית בשמה כמו שהוא באמת נק' יין המשmach', כמו שמחתי הטוב הוא המביא לידי שמחה וחסד וטוב ואהבה רבה כו', וכהתפעלות 'חיות הקדש' באהבה ושמחה בשירה שאומרים, אבל בחינת יין המשבר' זהו כמו 'זיעתך' של חיות הנ"ל, שהוא בחיה 'פסולת' שבתוכם הין, שהוא נעשה בחיה גבורות קשה ביותר, כמו הרוגז והמרירות - שיבא מן הין המשבר' - על עצם ריחוקו מה' אחד, וירד למטה מאר, ויתמרמר לבו ביותר" (תו"ח).

(גבורה) על המנגד לו (כנ"ל בהקדמה), כך בחינת האהבה עליה' בבחיה יין המשmach' נשתלשללה למקום נמוך מאר' - להיות לאדם מרירות עצומה על גודל ריחוקו מה', וכך שיבאар בסמו'.

[והולך ומبار ש'פסולת' האהבה העליונה והשמהה בה' (ז'יטת החיים הקודש') כאשר נשתלשללה למטה לעולם הזה הוא – שנתהווה ממנה בחינת 'נהר די נור', מרירות זו מעלה לאדם על גודל הריחוק מה', ומרירות זו מעלה לאדם לשכווע מענינו עולם הזה שהיה דבוק וקשרו בה כל היום (וכען טבילה ב'נהר די נור' שימושה מהנסמה את כל 'חיזו דהאי עלאמ').

וזהו שמשמעותו:]

זואת ישים האדם אל לבו – בחינת הירידה, איך שירד מטה מטה מאר. – שתמורת אהבה לה' נמשך ליבו למטה מטה, להתאות בכל לבו לדברים גשמיים.

ויתמרמר לבו מאר.

- כאשר יתבונן האדם במצבו כמה גדרה הירידה הזאת, אזי ירגיש בנפשו מרירות גדולה ועצומה עד מאר, כאמור ללבו: איך יכול להיות שהגיעו למקום נמוך כזה, שנמשך בכל לבו אחריו דברים גשמיים.

"ויצעק אל ה' בצר לו" (ע"פ תהילים קו. ז), במאו שכחוב (איכה ב. יח) "צעק לbam אל אדני". כתוצאה מרגש המרירות יתעורר לצעק אל ה' בצר לו מאר, "בצעקה פנימית, במרירות עצומה, מקירות הלב ביותר" (תו"ח).

אתה לנוכח, מעומקא דלבא, כי עניין המיריות הוא על העבר, כי מך נפשו על הסתר פניו יתברך, כי אילו היה גילוי אלהותו יתברך על כל פנים כמו מורה בשר ודם, כאמור רבנן בן זכאי לתלמידיו, הלאי שהיה מורה שמים עליהם וכו', וכן כשיישוב אל ה', יבקש גילוי אלהותו יתברך מעומקא דלבא, והוא ברוך אתה כו'. וכל התפילהות ובקשות הם מסודרים על דרך זה, וכן בקבלת מלכות שמיים בקריאת שמע באמת רצונו והחפזו לדבקה

[כמו ראה בשר ודם'] – ונמצא שללא ההעלם ויהסתור פניו יתברך' בודאי לא היה הולך בש戎ירות לבו, ולא הייתה דעתו ומהשנתו קשורה ודבוקה כל היום בענייני עולם הזה, כי בודאי היה ירא מהקב"ה לכל הפחות באותה המדעה שהאדם ירא למchod במלך בשר ודם<sup>48</sup>, והסיבה היחידה שחסר אצלו אף' בחינת יראה זו היא, כי אלקות הוא בהעלם ובהתستر אצלו, ודלא כמלך בשר ודם שהוא מורגש בגלו依 לעניין העם.

ולבן כשיישוב אל ה', יבקש גילוי אלהותו יתברך מעומקא דלבא – לאחר שמעמדו ומצבו הירוד והפחות בא מלחמת ההעלם וההסתור של אלקות, וכן כשרוצה לשוב אל ה' ולצאת ממעמדו ומצבו, הרי הוא מבקש שיורגש גילוי אלקות בנפשו.

וזהו 'ברוך אתה ב' [ה'] - 'ברוך' הוא לשון המשכה, דהיינו שבקשת על המשכת אלקות מלמעלה למטה, ו'אתה' הוא לנוכח, הינו שהיה גילוי אלקות למטה בעולם<sup>49</sup>.

וכל התפילהות ובקשות הם מסודרים על דרך זה – שהם בקשות על גילוי אלקותו יתברך בנפש האדם וגם בעולם כולם.

ובן בקבלת מלכות שמיים בקריאת שמע באמת התפלה עמי' צו ואילך. רס"ד. [ושם בעמ' שכט מבואר באופן אחר קצר, עיי"ש].

וישתה – 'ין המשכר', הינו שיתכונן בגודל ירידת האהבה, ויתהמרם על כך – וישבח רישו – שיצא מעדתו ומחשבתו בענייני העולם הזה הגשמי.

ועל ידי זה יוכל להתפלל ולומר 'ברוך אתה' לנוכח, מעומקא דלבא – המיריות העזומה על גודל ריחוקו מה' "הוא המביא לידי התעוררות הלב לתפלה, שהוא מה שמקש בכלי לבו ונפשו שiomשך בח' גילוי אלקות מלמעלה למטה, ויאיר אור ה' ממש בנפשו, והוא אמרו ברוך אתה ה', אתה לנוכח, שמקש מעומקא דלבא שיתברך שם ה' ויתגללה בנפשו". ובקשה זאת והמשכו גילוי אלקות שבתפילה תלוי לפי ערך המיריות .. שלפני התפילה" (תו"ח).

כי עניין המיריות הוא על העבר – כי מך נפשו על 'הסתר פניו' יתברך.

[ומבאור למו המיריות על מעמדו ומצבו הירוד, מביאה למיריות על 'הסתר פניו ית']:

כי אילו היה גילוי אלהותו יתברך – על כל פנים כמו מורה בשר ודם – "לא ה' הולך בש戎ירות לבו" (תו"ח).

במאמר רבנן בן זכאי לתלמידיו (ברכות כה, כ): 'הלווי שיחה מורה שמיים עליהם וכו'.

48. ברש"י ברכות שם מפרש 'מורא בשר ודם' באופן אחר, אך כאמור זה כנראה מפרש ורבינו למורה 'מלך' בשר ודם – ראה בתורת חיים.

בו, ומר נפשו על ריחוקה מאור פni מלך, ואף כי באמת עדיין הוא רוחק, מכל מקום, עם כל זה יש בחינת הבדלה מי הוא הרחוק כמו שתabeiר במקומות אחר, וגם בבחינת יין זה, ציריך מוקדם הסחיטה, לשום עצמו כשירים, ומה שיעמיך במחשבתנו עניין כל המעשים ודיבורים ומחשבות שעברו עליו, אשר לא לה' המה, ויהיה שפל רוח מאור.

ועתה יבהיר, שכדי שיוכל האדם לעורר בעצמו בחו' המורירות הניל' ('יין המשכר') ציריך להיות תחילת ענן הסחיטה' ודריכה', ולהיות בחו' 'שפֶל רוח בפני כל אדם'.

וגם בבחינת יין זה [המשכר], ציריך מוקדם הסחיטה - על דרך שתabeiר לעיל (פ"ב) בעניין יין המשכם' שציריך להיות תחילת 'דריכה' בוגת, כך גם בעניין 'יין המשכר' יש ציריך בסחיטה רוחנית.

לשום עצמו כשירים (ר'ה ז, ב) - להרגיש בעצמו שהוא כשירים שאינם חשובים כלל.

במה שיעמיך במחשבתנו עניין כל המעשים ודיבורים ומחשבות שעברו עליו, אשר לא לה' המה - שלא היו לשם עובדות הה, אלא לצורך עצמוו, ועל ידי שיעמיך במחשבה זו ירגיש בעצמו אשר באמת איינו נחشب לכלום.

ויהיה שפל רוח מאור - מבואו לעיל (פ"ב) בעניין 'והו שפל רוח'.

ודוקא על ידי ה'שפלוות' - שהוא עניין הסחיטה' - יכול להגיע לבחינת יין המשכר' שבתווך הענבות, הינו לרוגש של מרירות עצומה על גודל ריחוקו מה.<sup>51</sup> ועל ידי זה יכול להתפלל

ולכן הוא זוכה שמחשبة טובה שלו יצטרך למעשה, ובבחין מסויימת הוא נחשב כאילו הוא 'קרוב'.

51. כי כל עוד שהאדם הוא בחו' בבחין ייש' ואינו 'שפֶל רוח' בעניינו - אין הוא מבחין בחסרון, ונמצא שלא יוכל להרגיש מרירות על ריחוקו מהקב'ה.

יכול לקבל על עצמו עול מלכות שמים אמיתי בקריאת שם, הינו לשעבד נפשו ולמסור את עצמו לגמרי לה'.

כי באמת רצונו וחפציו לדבקה בו, ומר נפשו על ריחוקה מאור פni מלך - לאחר שהמרירות בא כתוצאה מזה שרצונו וחפציו האמתי הוא לדבקה בה, لكن כאשר ישנה מרירות זו הרי זו הוכחה שבאמת הוא ראוי לקבל עליו עול מלכות ית'.

ואף כי באמת עדיין הוא רוחק, מכל מקום, עם כל זה, יש בחינת הבדלה מי הוא הרחוק, כמו שתbeiר במקומות אחר - ככלומר: "אף גם שעדרין הוא רוחק באמת, רק שחפציו ורצונו להתקרב בקרבת אלקים, אך מחשبة טוביה ורצונו טוב זה מצטרף למעשה, לקרב את הרוחק, ורוחק נעשה קרוב" (תיר'ח)<sup>50</sup>.

[עד עתה נתבאר שבחינת יין המשכר' היא המורירות העצומה על גודל ריחוקו מALKOT. וכפי שתbeiר, שכאשור מתבונן על היותו שקווע ועסוק כל היום בעניינים גשיים ותענוגי עולם זהה, הרי הוא מגיע למסקנא שאלקות הוא אצלו בהסתדר פנים, ואין מאייר אצלו גilioיALKOT, שם לא כן היה מתריא מה' עכ' פ' כמורא מלך בשיד ודם.]

50. לשון רבינו בתיר'א כאן איינו מובן כי. ואולי הכוונה היא - ש"אף שבאמת עדיין רוחק הוא", מכל מקום, סוף סוף יש בחינת הבדלה מי הוא הרחוק, הינו שבענין ה'ריחוק' יש כמה דרגות והבדלים, וכיון ש"באמת רצונו וחפציו לדבקה בו, ומר נפשו על ריחוקה מה פni מלך", נמצא שהוא עומד ב'הבדלה'aggi' מה' הרחוק' למגורי,

אך עוד אחת היא צריך לשית עצות בנפשו בב' בחינותין הנ"ל, והוא מאמר רוזל על וירא אלקים את האור כי טוב, כי טוב הוא לנו. וביאור הענין, כמו שבחוב בקשתי את אהבתה נפשי וננו, אהזתו ולא ארפנו, עד שהבאתיו אל בית אמי ולא חדר הורתה. בית אמי זו תורה שככתב, חדר

והוא מאמר רוזל על "וירא אלקים את האור כי טוב" (בראשית א, ד) – כי טוב הוא לנו (הגיגת יב, א) – והפירוש הפנימי בזה הוא<sup>52</sup>, שיש צורך לנו דבר טוב וחשוב בתוך כל המשמרו, כדי להיות לו קיום ולא ילך לאיבוד. ובענינו – בשתי בחינות אהבה הנ"ל, וכן בגילוי אלקיות הנמשר על ידן, יש צורך לנו בתוך כל, כדי שלא יתבטלו וילכו לאיבוד.

#### וביאור הענין:

כמו שבחוב (שה"ש ג, א. ד) "בקשתי את אהבתה נפשי וננו, אהזתו ולא ארפנו [לא נתתי לו רפיון], עד שהבאתיו אל בית אמי ולא חדר הורתה".

והפירוש הפנימי בזה הוא: 'בקשתי את אהבתה נפשי' – כאשר התעורר بي אחת משתי בחינות אהבה הנ"ל ('ין המשמח' ו'ין המשכר'), או מייד אהזתו ולא ארפנו. כמובן, לא די לי במה שנתעורר אצל האהבה בלבד, אלא אהזתי את האהבה ולא נתתי לה רפיון, היינו שלא הנחתתי לה להתבטל<sup>53</sup>;

ואיך הוא הדרך לשמר על האהבה שלא ילך לאיבוד? על זה ממשיק הכתוב: 'עד שהבאותיו אל בית אמי ולא חדר הורתה', כמובן: ציריך להבהיר ולהזכיר לתוך כל ובית קיבול ('בית' ו'חדר') שיכולים לקלוט אותה ולא יניחו לה להתבטל.

<sup>52</sup>. להעיר מפירוש הרמב"ן בספר האמונה והבטחון פרק יט, בכיאור הכתוב 'אם תעورو ואם תעררו את האהבה עד שתחפוץ'.

ולבקש באמת (באמרו 'ברוך אתה ה'') שיהי' מادر גילוי אלקיות בנפשו, ולמסור את עצמו לגמרי לה' בקבלת על מלכות שמים בק"ש.

[לסייעו:

אדם שכבר נתמך בעשיית עבירות בפועל בחטאנו נוערים, אין יכול להגיע לדי דרגת 'ין המשmach' הנ"ל, אך ישנה עזה אחרת בשביilo: והיא בבחינת 'ין המשכר'. כמובן, עליו להתעורר במרירות גדולה ועצומה על גודל ירידתו ורוחקו מה', ומורירות זו תגרום לו לצאת מדעתו, היינו מהתקשרותו לענייני העולם הזה, ותמורת זאת ימסור את עצמו לגמרי לאלקות, ועל ידי זה יוכל להתפלל כדבעי, ולבקש באמת שיאיד גילוי אלקיות בנפשו. וכ마다 גודל המרירות שלו על ריחוקו מה', כך תהיה גודל הבקשה שלו על התגלות אלקיות בנפשו. אך גם בבחינת 'ין המשכר' נדרשת תחילת עניין הסחיטה, היינו לשום עצמו כשירים, ודока על ידי זה יוכל להתעורר אחר כך במיריות גדולה על גודל ריחוקו מה', ולהגיע לכך גודל להמשיך בנפשו אלקיות בתפילה].

#### פרק ד

בחינת 'cosa פרעה' – עשיית כלים לאהבת ה', שיהיה להם קיום

אך עוד אחת היא [ש]צריך לשית עצות בנפשו, בב' בחינותין הנ"ל - הן בבחינת 'ין המשmach' והן בבחינת 'ין המשכר'.

<sup>53</sup>. ראה גם לקוטי תורה דרושים לשם עזרה (פו, א). האזינו (עה, א). מאמרי אדה"א שם ע"צ (איתקטו). וعود.

הורתי זו תורה שבعل פה, שהם בוחנות כלים להבניהם בתחום גilio אלהותו יתברך, בוחנת כום פרעה, וכמו שכותב כום ישועות אשא, ואז מתקיים היין בתחוםו. מה שאין כן בביטוי הכלים מסתלק האור בודע.

וכמו שכותב (תהלים קט, י) "כום ישועות אשא" – "שהוא בחוי' כום של ברכה" [ישועות], ואז 'בשם הווי' אקרא' – בקריאה והמשכה בתושב'כ' ושבע"פ" (תו"ח).

ואז מתקיים היין בתוכו – על ידי שמכניס את התעוורנות האהבה ("יין") לתוך כלי היה מתקיימת ולא מתבטלת.

מה שאין כן בביטוי הכלים מסתלק האור, בוגד<sup>56</sup>.

- כי שם שהאס ('אור') צריכה דבר להיאחז בו, כגון עץ ופטילה ('כלי'), ולולא זה מסתלק האש מלמעלה, כך מיד לאחר התעוורנות האהבה לה' בתפללה בכ' בוחנות 'יין' הניל', צריכים לעסוק בתורה ובמצוות, כדי שייהי מקום לאהבה לשכנון בתוכו ולהיקלט היטב לבבו של אדם.

[ליתר ביאור בעניין המבוואר בפרק זה יש להעתיק את דברי אדמור' האמצעי בקובונטרס התפעלות שלו (ע' קעה), ז"ל:  
עוד זאת הסיבה לחולי' זו הנקרה 'חלישת הלב' בلتוי תוקף כלל, שבמעט רגע יפול [מאבתנו ויראותו לה] כו', הוא העדר המעשה המשטאפת מדהילו ורוחמו טבעים הללו, להיות ידוע שאין לאור אחיזה ותפיסה רק בכל, וכל

אע"פ שנזכר כלותו, כשהאת וספתח כו', לא ידע הכהן לטהר או לטמא בפרטות אין ומה, רק בדיני הנגעים ואלהות וכל סדר טהרות שמאפורש במסניות הערכות לפניו, שיש מהן בקבלת איש מפי איש עד משה".

55. ראה גם לקטין תורה פ' ראה ד"ה אני לדודי (לב, ד). אור התורה נ"ח"א ע' קטט.

56. כמו"ש במ"א באריכות ע"פ וקבע היהודים כו' בענין ולא עם הארץ חסיד, יע"ש (כך נסמך באואה"ת כאן).

[וכפי שהולך ומبارך בפרטיות יותר:]

'בית אמי' – זו תורה שבכתבה; 'חדר הורתי' – זו תורה שבעל פה<sup>54</sup> – הינו שהتورה שבכתבה ושבעל פה הן כעין בית קיבול ('בית' ו'חדר'), שניתן להמשיך ולהכניס בתוכן את האהבה לה', ועל ידי זה תהיה לה שמירה וקיים שלא תבטל. ככלمر: מיד לאחר שהתעורר האדם באהבה לה' בתפלתו צריך ללימוד תורה (שבכתב או שבע"פ) מתוך אהבה זו, ובזה יעשה קיום ושמירה אל אהבה שלא יתבטל מן הלב, מבואר במק"א<sup>55</sup>.

[והتورה נק' 'בית' ו'חדר', לפי –]  
שהם בוחנות כלים להבניהם בתחום גilio אלהותו יתברך – הנמשך על ידי בוחנות האהבה הניל'.

#### בוחנות כום פרעה.

זהו הביאור הפנימי בהלום 'שר המשקים' שסחט את הענבים והכניס את היין בתחום 'כום פרעה', שתוכנו הוא כניסת האהבה והגילוי אלקות שנמשך על ידי בתוך כלי ובית קיבול, בצד 'שיהי' להם קיום ושמירה ולא יתבטלו וילכו לאיבוד, ו'משמעות' 'יין מלכות רב כיד המלך', בריבוי כלים מכלים שונים" (תו"ח).

54. הטעם שהחינה שבעל פה נק' 'חדר הורתי' מבואר במקומות אחר (תו"ח שמות י, א): שהتورה שבעל פה "היא כהריון הولد בבטן האם, שמתגדל ומתחפש ומתברר בין פנימיות לחייזנויות כנ"ל, כך בששה סדרי משנה מתברר כל פרט הדיניס, להבדיל ולהוירות בין טהרה ובין אסורה ובין אסורה וכשר או פסול, בכל פרט פרטיות דוקא, שבאופן זה יהי טמא או טהור, כhalbכות נגעים ואלהות בפרטות, שלא נודע בתושב'כ' כלל,

וועוד זוכר לו עניין מעשיו, שלא יהיה בשליל עצמו, כי אם לעשות נחת רוח לפניו יתרך, להיות מכוון לשפטו להיות לו דירה בתהтонים. והיינו, שיבין אoro בתוך אותיות התורה שם כלים לאoro יתרך. וזה בוחנת

על ידן בקיום התורה והמצוות – שלא יעצוק בתורה ומצוות לצורך עצמו (לגרמיה'), אף אם המטרה היא לגרמיה' דקדושה, היינו "להמשיך גילוי אור בנפשו לתקנה, או להתענג גם הוא [מננו]", כי סוף סוף מטרתו הוא עבר צורך עצמו (חו"ח).<sup>57</sup>

כפי אם לעשות נחת רוח לפניו יתרך, להיות מכוון לשפטו, להיות לו דירה בתהтонים<sup>58</sup> – שיעטוק בתורה ומצוות רק כדי לעשות נחת רוח ותענג להקב"ה בכך שמלא את כוונתו יתרך בבריאות כל העולמות – לעשות לו יתרך דירה בתהтонים ולהמשיך אלקות למטה.

[ומפרט יותר אופן עשיית 'דירה לו ית' בתהтонים:]

והיינו, שיבין אoro בתוך אותיות התורה – שם כלים לאoro יתרך – וכיודע (ראה שער ההיכוד והאמונה סוף"ד), שה'אותיות' הן כמו 'כלים' המכילים את האור.<sup>59</sup> וכך אותיות התורה הם ה'כלים' שעל ידם 'נמשך' אoro יתרך למטה. זהה היה כל כוונת האדם בעסקו בתורה ובמצוות – להמשיך אoro יתרך למטה בעולם הזה, כדי לעשות נחר' לפניו ית'.

להרגיל עצמו בכוונה זו, כי שאינה באמות לאמיתו לגמרי כלבו – שיחפות בוה בכל לבו, מכל מקום מעט מזער חפץ לבו באהמת, מפני אהבה הטביה שבלב כל ישראל, לעשות כל מה שהוא רצון העליון ב"ה".<sup>58</sup> הנחומה נשא טז. וראה תניא ריש פרק ל"ו (ובהננסן בליקוט פירושים לשם).

<sup>59.</sup> בדוגמה אותיות המחשבה והדברו שאין להם 'תוכן' לעצם, וכל עניינים הוא שם בבחינת 'כלים' להכיל בתוכם 'אור' השכל, ולגלותו.

מה שיתרחב הכליל יתרחב האור, כמשל הניצוץ בnder הדילקכו', והיינו המעשה, שהוא בה' 'כלים' שונים להלביש האור דדהילו ורוחמו הנ"ל, והוא מה שמקבל קבלת מלכות שמיים באהבה, להיות דבוק בתורתו ומצוותיו, ולהיפוך שהזהו יגידו עניין כי טוב לגונז האור בכללי, שאז מותקים דוקא, ובלא כל אין קioms לאו כל. והתוכחהanza זה ידוע לכל, כי רבים חללים הfilaה חוליא רעה זו כי, אשר מיד אחר העבודה עוסק בד"ח [דרבי אלקים חיים] בתהפלות שעושים היפכו, אשר לא ניתן לכטוב. ויצא שכרכם בהפסדים על להבא ג"כ, כי ככל ריקן איינו מחזק מאמה, ואם יאר או התפעלות בלב הרי זה כשלבהת הפורח באוויר שאין לו קioms, או כאש התבערה מן שריפת הקש, שנראתה תחלתה ברعش גדול ומיד תכבה כי].

## פרק ה

בයואר ענן בחינת יוסף, וביאור הקשר בין 'ולא זמר שדר המשקדים את יוסף' ל'ויהי מקץ':

וועוד זוכר לו עניין מעשיו, שלא יהיה בשליל עצמו – דבר נוסף ציריך האדם לזכור בקשר לב' בוחנות אהבה הנ"ל, והגileyו אלקות הנמשך

.57. יש להעיר, שבפרק זה מבאר רבינו מדריגת גבואה ונעלית מאד בעבודת ה', ששולל אפי' כוונות גבואה ונעלית כשהן לצורך תענג עצמו, כגון הרzon להיבדק באקלות. ומבוואר בתניא (סוף פ"י) שעבודה זו היא דרגת "בני עליי" – שהן במדרגת צדיקים גמורים. ושם בפרק מ"א מבאר שלאו כל אדם זוכה להגיע למדרגה זו באמות לאמיתו, עיי".

אך מכל מקום, שמן כלשהו מדריגת זו שייך לכל אחד ואחד. בביאור הדבר – ראה חסידות מבוראות לתניא ח"ב (ע' עה). וראה גם בתניא פרק מ"א ש"יש לכך אדים

יוסף, פירוש, יוסף תענוג ונחת רוח לפני יתברך. וזה שאמר הכתוב ולא זכר שר המשקימים את יוסף וישכחו והוא מקץ, פירוש, כי על ידי ולא זכר בחינה יוסף שהוא הרבה תענוג לפני יתברך, נתהוה על ידי והוא מקץ לשון סוף ותכלת לבחינת שניםים ימים, פירוש, שיכלה חספ' שלום אצל בבחינת התורה, שהיא בחינת שניםים ימים, כמו שכותב ואהיה שעשיהם יומם יומם.

התורה, שהיא לבחינת "שנתיים ימים" – וכי שיבאך لكمן.

ביואר העניין (ראה ספר השיחות תשנ"א ח"א ע' 201): התורה כפי שהיא מצד עצמה מאיר בתוכה גילוי אورو ית' של מעלה מכל מדידה והגבלה, אלא שבירידת התורה והמשכתה למטה היא נעשית באופן של מדידה והגבלה ("שנתיים ימים"). ועל ידי ש"ולא זכר שר המשקימים את יוסף", הינו שהשמחה והתענוג האלקי של מעלה מדידה והגבלה אינם מאירים אצל בתורתו, רק תענוג האדם המוגבל<sup>61</sup> – לכן נעשה קץ וגבול בחייבי "שנתיים ימים" דתורה<sup>62</sup>.

[והוא העניין המבואר לעיל, דודוקא ע"י העבודה בכחיו "יוסף" – להוציא אורות למעלה – נ麝ך אור בלתי מוגבל ("יוסף"), משא"כ ע"י העבודה באופן דילגרמיה, נ麝ך רק אור מוגבל].

[ומבאדר הקשר בין התורה ל'שנתיים ימים':]

כמו שכותוב (משל ח, ה) "וְאַחֲרֵה שְׁעִשָּׁעִים יוֹם" – הפסוק מדבר על התורה של מעלה, ואומרת התורה: אני הייתי השועועים' והתענוג (כביביל) של הקב"ה יומם קודם בריאת העולםות.

בעצמו שהוא בלתי מוגבל כלל, וכך נ麝ך על ידי עבודתו אור בלתי מוגבל.

61. ראה לעיל העירה .60.

62. וראה בארכונה תורה חיים ד"ה ויהי מקץ השני (אות יז).

וזה בבחינת "יוסף" – לשון 'הוספה', פירוש, יוסף תענוג ונחת רוח לפני יתברך – על ידי שעשויה לו ית' דירה בתחוםים "מוסיף תענוג ונחת רוח למעלה עד אין שיעור, למעלה גם מתענוג ושבועיים שהי' לו בתורה קודם שנברא העולם". ועל ידי עבודה זו באופן של "יוסף" (שכוונו הוא להוציא תענוג למעלה) נ麝ך אור אלקי באופן של "בלי גבול כלל"<sup>60</sup>. ועל כן נקרא "יוסף", לשון תוספת וריבוי בלי גבול כלל" (תו"ח). העולה מכל הנ"ל לבחינת "יוסף" מורה על סוג עבודה שהוא רק לצורך גבוה.

[cut יתרכז השאלה שבתחלת המאמר, מהי הקשר בין פרשה זו לפרשה הקודמת].

וזה שאמר התבוב (בראשית מ, כג) "וְלֹא זכר שר המשקימים את יוסף וישכחו" – ומיד אחר כך נאמר – "ויהי מקץ".

פירוש: כי על ידי "וְלֹא זכר" [את] בבחינת יוסף – שהוא הרבה תענוג לפני יתברך – אלא הוא עובד עבודתו לצורך עצמו – נתהוה על ידי זה ית' מקץ, לשון סוף ותכלת – לבחינת "שנתיים ימים".

פירוש, שיכלה חספ' שלום אצל בבחינת

60. ויל' הביאור בזה, שכאר שר האדם עובד את ה' באופן דילגרמיה (אפי' ל'גראמי' דקדושים) – סוף סוף עבודתו קשורה עם 'מצוות' עצמו, וכך ניבורתו הוא בגבולה (מאחר שהוא בעל גבול), משא"כ מי שעבד את ה' רק בכוכונה לצורך גבוה, הרי עבודתו קשורה עם הקב"ה

אלפים שנה קדמה התורה לעולם, והיינו כמו שכותב בתקונים, חכמים ולא בחכמה ידיעא, מבין ולא בבינה ידיעא, בחינת חכמה תורה שכותבת, בחינת בינה תורה שבעל פה, כי מהמת שbownto bushel עצמו, אינו חושש לננו האור בכל, ודי לו בהתגלות האור בלבד בתפילה. אך במשך הזמן נעשה

כמו נקודת החכמה בלבד, בחינת בינה – תורה שבעל פה – כי כשם שהבינה היא הרחבה של החכמה, כך התורה שבעל פה היא הרחבה של התורה שכותבת.

הרי ששורש התורה היא בבחוי 'חכמים ולא בחכמה ידיעא, מבין ולא בבינה ידיעא' – דהיינו אוור בלתי מוגבל לגמari.

[עד עתה נתבאר כיצד האדם עובד את ה' באופן 'ד'אלגרמייה' נעשה 'הגבלה' באור האלקטי הנמשך על ידי עבודתו. וכעת יוסיף על זה, שבסתופו של דבר יכול להיות 'קץ' ממש לכל עניין התורה שלו, הינו שלא תתקיים אצלו בחוי התורה כלל, ועוד שאחר כך יוכל להימשך מזה שלא תתקיים אצלו גם בחוי התפלה:]

כפי מהמת שbownto bushel עצמו – שיורgesch אצלו גילוי אלקות וייה בתתפעלות ממנה, ואינו מכונן להויסף תענוג ונחת רוח לפניו יתרון, לכן – אינו חושש לננו האור בכל – להכניס התערורות זו בכלים דתורה ומצוות.

ודי לו בהתגלות האור בלבד בתפילה – לאחר שכונתו בעבודת ה' היא רק בשביל עצמו, ואינו חושש לעשות נחת רוח לפניו יתר' בעשיית דירה לו ית' בתתחוננים – לכן די לו בהתעוררויות האהבה ה' בלבו בעת תפלותו, ואינו חושש לעשות לו'

קדמה לעולם להיות כי אוריתא מלחכמה נפקת" (ד"ה איתא במדרש תילים תרל"ד, ע"ש בארוכה).

64. ולහעיר שברורה אוור ד"ה והוא מץ' השני (לא, ג) משמע שפרש 'שנתים ימים' מלשון 'שני ימים' – וכענין שעשועים 'יום יום'.

[וז"ל ביארו הכוונה ביום ים' –]

'אלפים שנה קדמה התורה לעולם'<sup>63</sup> (ראה מדרש תהילים ז, ד) – וכיודע שומו של הקב"ה נחשב לאלף שנה, וכמ"ש (טהילים ז, ד) 'כי אלף שנים בעיניך ביום אתמול', וזה פירוש 'ואהבי' שעשועים יום ים' – שכן שני אלפי שנה. ונמצא שהتورה היא בבחינת 'שנתים ימים', כי מיום אחד של הקב"ה נעשה תחילת 'שנה' אחת, ו'יום ים' הרי הן 'שנתים ימים'<sup>64</sup>, ולאחר כך נתחלקה שנה אחת לאלף שנה', ונעשה 'אלפים שנה' (תו"ה).

[המובואר לעיל, שהتورה כפי שהיא מצד עצמה מאיר בתוכה גליוי אורו ית' שלמעלה ממדיידה והגבלת (ווק בירידתה למטה נעשה בה הגבלת 'שנתים ימים') – מובן גם ממאמר התיקונים, וכפי שמשמעותו:]

והיינו, כמו שכותב בתקונים – בקדמה – בפתח אלה): 'חכמים ולא בחכמה ידיעא, מבין ולא בבינה ידיעא', ספירת החכמה שלמעלה (אנת 'חכמים') היא בגין עורך לגמari למעלה מהחכמה שלמטה (לא בחכמה ידיעא), וכן ספירת הבינה שלמעלה (אנת הוא 'מבנה') היא בגין עורך למעלה מהבינה שלמטה (לא בבינה ידיעא). ומהספרות 'חכמה' ו'בינה' שלמעלה משלשלים התורה – בחינת חכמה – תורה שבtab - שהיא

63. "'אלפים שנה קדמה תורה לעולם' – פ"י 'קדמה' אין פירושה בזמנן, שהרי הזמן ומוקם שניהם מחודשים, וקודם שנבראו העולמות לא ה' ג' ב' בח'zman. אלא שענין ה'קידמה' היא קידמת המעללה. להיות שורש ומוקור העולמות הוא מבחוי' מדורות כמ"ש ששת ימים עשה . . אבל התורה

ופרעה חולם, פירוש, שאפילו בחינת התגלות בחינות יין הנ"ל שיש לו אין אמרתיהם, כי אם דרך דמיון וחלום שנגורם הסתלקות האור כי, ולכן נופל לבחינת מרות, שהמרות הן נרגשות בנפשו, שבע פרות הטבות בו, ומיד

שכוונתו היא רק לתענוג עצמו) لكن משך הזמן מסתלק האור למלعلاה, וככפי שנחbareר לעיל – שכדי שייהי קיום לגילוי האור האלקרי מוכרכה להיות לו כלי ובית קיבול بما להיאחז בו.

ולבן – מהמת העדר המשכת האור בכלים, נופל לבחינת מדות – היינו 'מדות טבעיות', ללא שליטה של השכל, שבאות רק מהמת נתית לבו של האדם, כי מאחר שהוא ההתעוררות שלו אינו שמור ונגנו בתוך כלים, ואדרבה האור מסתלק מעלה, שכן יש מקום לניקת החיצונים מאור זה, והוא נופל לבחינת הקלייפות. ובנפש האדם היינו שנופל למדות מרגשות', הנובעות מהנטתי הטבעית של האדם – ללא הנהגה ע"פ השכל.

[והנה במדות 'טבעיות' גופא ישם ב' אופנים: מדות טובות ומדות רעות. ככלומר, כאשר האדם מצד 'טבעו' אוהב להתחסד עם הצלות, הנה למרות שבודאי זה עניין 'טוב' ושיר, מכל מקום הסיבה שלו אינו בא דוקא מצד הקדושה, כי סוף סוף הסיבה להחסד שלו היא הנטי הטבעית של הנפש הטבעית, ולא ביטולו לאלקות. כאשר הוא מתנהג רק על פי הנטי הטבעית שלו הרי הוא עלול להגיע גם לדרגא גרווע מזה, דהיינו למדות 'רעות' ממש, כי מאחר שיסוד התנהגוותו במדותיו הוא מה

כדי לעשותה נחח רוח לפניו יה', בודאי נוגע לו שיחלבש האור אלקי ברכי, מאחר שהוא כוונתו ורצוינו ית' 'שהיה לו דירה בתחוםים, ככלומר שהאור אלקי يتלבש ויתפס בתוך כלים.

66. ראה מה שנחbareר בארכחה בעניין הדמיון של ה' החלום' – בתורה או רשות וישב ד"ה שיר המעלות, וב'ב'יאורנו' שם.

67. ראה ד"ה הנ"ל בארכחה.

ית' דירה בתחוםים על ידי קיום התורה והמצוות למטה<sup>65</sup>.

[והולך ומברא, שכן בתחילת העבודה ורק ה'תורה' (בח' 'שנותים ימים') שלו יש לה קץ, ולא התעדורות אהבה שלו בתפלה, אך בסופו של דבר, לאחר שהוא מכון בעבודתו בשביב תענוג עצמו, لكن גם ה'תפלה' שלו לא תהיה לה קיום אמרתתי, ובמשך הזמן כל התעדורות שלו בתפלה יהיו כמו 'חלום' ו'דמיון' בعلמא, ולא יישאר ממנו כלום.

וזהו שהולך ומברא:]

אך משך הזמן נעשה 'פרעה חולם' – 'פרעה' הוא לשון 'פרעה' והתגלות אלקות (cn"ל), 'וחלום' הוא עניין של דמיון בعلמא, כמו שבעת החלום 'נדמה' לאדם דבריים שאין אמרתיהם<sup>66</sup>.

פירוש, שאפילו בחינת התgalות ('פרעה' לשון התgalות, cn"ל) בחינות יין ('המשמח' ו'המשכר') הנ"ל שיש לו [בעת התפילה] אין אמרתים, כי אם דרך דמיון וחלום – היינו שהאהבה לה' שנתעورد ונרגש אצלו בעת התפלה היא דמיון בعلמא, ואין לה קיום אמרתתי ונצחה<sup>67</sup>.

שנגורם הסתלקות האור בו – מאחר שאינו עוסק בשיטת כלים לגילוי האור האלקרי שבתורה (לפי

65. ליתר ביאור: יש הבדל גדול בין מי שעבוד את ה' לצורך עצמו – שהוא חפץ להענג בגילוי אלקות בנפשו), ובין מי שעבוד את ה' רק למלאות את כוונתו ורצוינו ית'. כי מי שעבוד את ה' בשביב תענוג עצמו, אוី העיקר אצלו שהוא האלקן יאיד בגילוי בנפשו, ואין נוגע לו כלל אם האור يتלבש בכליו או לא (ודוי לו אם ירגיש גילויים גדולים ונעלמים, אף אם לא יהיה 'מקושר' ו'דובק' עם אותם הגילויים). משא"כ מי שעבוד את ה' רק

עלות אחריהן שבע פרות אחרות ותאכלנה כו', ולא נודע כי באו אל קרבנה, פירוש, שנסתלק ונתעלם האור כל כך עד שנדרמה לו/cailo לא התפלל מעולם. מה שאין כן בבחינת יוסף, שהוא מוסף ומרבה תעונג ונחת רוח לפניו יתברך, להיות מכון לשבתו ולהיות לו דירה בתהтонים. ואז אין המדות נרגשות בנفسו כלל לא שבע פרות הטובות כו', ומכל שכן שאין רע יודר מלמעלה רק טוב גנוו בתוכו.

שכל כך גברו ועצמו ז' ממדות הרעות שמצד הקליפה על ז' ממדות הטובות (וთאכלנה' וגוי), עד שהתעוררות והחפפות אהבה ויראה בלב בעת התפלה נתעלם ונסתלק למגורי, והאדם חווור להיות שקווע ועסוק בתאות עולם זהה, עד שנדרמה/cailo לא התפלל מעולם (לא נודע כי באו אל קרבנה'), מאחר שהתפלה שלו לא פעלת עליו כלום.

מה שאין כן [כאשר האדם מתנагג בבחינת יוסף], שהוא מוסף ומרבה תעונג ונחת רוח לפניו יתברך, להיות מכון לשבתו, ולהיות לו 'דירה בתהтонים' – הינו שהוא עוסק בלמידה התורה וקיים המצוות בכוונה להביא את האור האליך בתוך כלים.

ואו, אין המדות נרגשות בנفسו כלל – כי מאחר שאינו עובד בעבודתו בשבייל עצמו, רק כדי לעשות נחת רוח להקב"ה, לא שיק哉לו מדה 'טבעת', ומה ממדות הטובות שלו איןן באות מחמת נטייתו הטבעית, אלא משומש שכך ריצה הקב"ה.

לא 'שבע פרות הטובות' כו'.

ומכל שכן שאין רע יודר מלמעלה' (כ"ד נא, ח).

רק טוב גנוו בתוכו – הינו הטוב האמתי, שהוא אלקות.

שהולך אחר נטייתו הטבעית, لكن שיק שתהיינה אצלו גם מודות 'רעות'.

וזהו שהולך ומברא תחילת המדות הטובות', ואחר כך המדות 'רעות' שיכלולות להימשך מהן:]

שהמדות הן נרגשות בנفسו, 'שבע פרות הטובות' כו' – 'שבע פרות' רומיות לשבע המדות כפי שהן מצד נטייתו הטבעית, ללא כוונה ומטרה לשם שמיים. ובזה גופא, ה'פרות הטובות' הם המדות טובות הכאים מצד נטיית האדם שלא כוונה לשם שמיים.

ומיד 'עלות אחריהן שבע פרות אחרות' – הן ז' ממדות רעות.

כי מאחר שגם ממדותיו הטובות היו רק מחמת נטייתו הטבעית, ולא לשם שמיים – לכן 'מיד' עלות אצלו גם 'מדות רעות', דהיינו שאין מאייר אצלו עניין ה'יביטול' לאלקות שיעיצור בעד נטייתו, יתכן שישתלשל וירד גם לעניין של מדות רעות.

'וთאכלנה כו' [הפרות הרוקות והרעות את שבע הפרות הראשונות הבריאת], ולא נודע כי בא אל קרבנה [ומראיהן רע כאשר בתחלה!].

פירוש, שנסתלק ונתעלם האור כל כך, עד שנדרמה לו/cailo לא התפלל מעולם – הינו

**קיצור המאמר מאדרמו"ר הצ"צ ז"ע**

ע"י לבוש מעלים ומסתיר והוא החלום, וכך למעלה בגולות ז"א בבחינת עיבור כו'. ולעתיד לבוא יהיו גלי מקיפים כמו שהן שלא ע"י הסתרה וכמ"ש ולא יכוף כו' ויהי' שמו אחד כו', ויתגלו שרש מדרגת החלום ואז יכינו עגנון הגולות שהיינו חולמים. וכן יעקב ו יוסף נתלו ע"י חלומות, וכן כתיב בשוב ה' כו' ר כי תשובה קדמה לעולם בבח"י הרשיימו שלפני הuko, וכן משיה שרשו ממשם.

הינו חולמים. כמו שבחלום יוכל להיות שני הרכים בנושא א', כן אצליינו שמתפלל באחוי"ר ואח"כ עוסק בלב ונפש בעסקייו. ומ"מ לא יכול לבו מזה, כי שרש החלום מבח"י עגולים שלחיותם מקרים לכך סובלים ב' הרכיים, ולא כבازילות דישור התחלקות קוין. ולכן החלום בשינה כי שנעור והשלל בಗלי א"א להיות גלי מבח"י עגולים שהן למעלה מהשלל והתחלקות, רק כשהסתלקין המוחין מתנויצן אור העגולים. אך



שיעורים חדשים  
בכל שבועמבחן של  
שיעור מגידי שיעורמסודר  
להפליה

אָנוּ וְאַנוּ כִּי קֹה הִ!

# נשמרת משtopic לשיעורים בחסידות

הכל רק בלחיצת כפתור!

## www.otzerhachassidus.com

יש גם אפשרות 'להוריד' כל השיעורים ל-mp3 player וכדומה

איסורן כמושיע עזוב נקי נקי

אפשרות  
להכנס השיעורים  
ל-mp3/USB מפורט של  
לפרטים  
או להՏוֹקֵן השיעורים, צלצלו:  
**347.762.6054**

וְאֵת הַזָּהָר יָסַח אֶת הַ

מכון  
לעבוד באמת

טלפון: 718.650.6295

אימייל: admin@otzerhachassidus.com

אתר: www.otzerhachassidus.com



# פְּטַלּוֹנִי הַשְׁבָּרָע



לזכות ידידינו הנכבד

הרה"ח ר' אברהם בן שרה אסתר שיחי

וזוגתו מרת הנניה בת דבקה תהיה

הוילצברג

וכלי יוצ"ח שיחי

## לזכות

השליח הרה"ת ר' יוסף יצחק וזוגתו מרת  
שטרענא שרה שיחי מינץ  
ולזכות הילדיים מנחם מענדל, אייזיק גרשון,  
צמתה, משה, וח"י מושקא שיחיו מינץ  
שייחיו להם ברוכות בכל מכל בטיב הנראה והונגה,  
ושירשו מהם הורייהם אידיישע חסידישע נחת

## עלילוי נשמה

הרה"ת ר' אליהו ציון בן הרה"ת ר' חנניה ומרת ברוכה  
ולזכות מרת סופי בת גרו שטבלוחט"א  
ולזכות ר' חיים שמעון בן רחל,  
ומרת חי' לאה בת דאשא קא שיחי  
נדבת אוריאל בן סופי וזוגתו מרת חנה טיבע  
בת חי' לאה ומשחתם שייחיו  
שייחיו להם ברוכות בכל מכל בטיב הנראה והונגה

## נדבת

ר' יוסף האלי וזוגתו מרת חנה מלכה שיחיו  
גורביין

## לזכות כל משפחתו

שייחיו להם ברוכות בטוב הנראה והונגה בכל מכל כל

## עלילוי נשמה

הרה"ח ר' צמח מנחם מענדל בן ר'  
יצחק אייזיק ע"ה בארטפילד

נפטר ו' ניסן ה'תשע"ב תנצב"ה  
נדבת בנו ידידינו הרה"ת ר' יצחק שייחיו בארטפילד  
שייחיו לו ברוכות בטוב הנראה והונגה בכל מכל כל

## לזכות

לזכות הרה"ת ר' לוי הלוイ בן שרה וזוגתו  
מרת שיינא מלכה בת רחל  
ובניהם יהודית, צבי הירש הלווי,  
ח"י מושקא בת שיינא מלכה

## עלילוי נשמה

הרה"ת הרה"ח ר' בנימין זאב בן הרה"ת  
הרה"ח ר' אברהם שיבלחט"א סילווער  
נתנדב ע"ז ולזכות הוריו הרה"ת הרה"ח  
아버ם וווג' שייחיו סילווער

שייחיו להם ברוכות בכל מכל כל בטיב הנראה והונגה

# מנדרבים הורשאים

לזכות הרה"ת ר' לוי הלוּי בן שרה זוגתו  
מרות שׁיינא מלכה בת דחאל  
ובניהם יהודית, צבי הירש הלוּי, חי'  
מושקָא בת שׁיינא מלכה  
...

Refuah Sheleima to  
**Daniel Reuvein** ben **Dina**  
Donated Anonymous!

לזכות ר' יעקב בן חנה שייחו גרשון  
וכל משפחתו  
...

הרה"ת ר' שלום דובער זוגתו לזכות  
מרת חי' מושקָא גורבִּין  
וכל משפחתם

לזכות הרה"ת ר' שמואל דוד זוגתו  
שייחו ניומאן וכל משפחתם  
...

לזכות משפחת אהרן  
שיטברכו בכתו"ס  
...  
לזכות משפחת באבישט  
שיטברכו בכתו"ס

לזכות הת' מנחם מענדל בן שׁיינא באשא  
...

לזכות הרה"ת ר' אביגדור סימאנדס וכל משפחתו  
...

לזכות ולרפו"ש עבור חי' אללה שותחי' בת ריסא  
ולזכות עמנואל בן חי' סאהה  
...

לזכות ולרפו"ש ליוסף יצחק בן איריס ודורי בן אורה  
...

לזכות אשר בן דינה לויוג מושורש נשמו  
ולגאולה שלימה של עם ישראל בקרוב מכם  
...

לזכות ולרפו"ש לשאול אללה שייחי' בן חנה דבקה שתחי'  
...

לזכות מרת חנה מינא בת שושנה אביבה  
...

לע"ג הרה"ר כתראיל שלום בן הרה"ר חיים יצחק ע"ה  
...

לזכות הרה"ת ר' נחמן דוב שייחי' בן מאלע, ומשפחתו  
...

לע"ג יחזקאל בן יוסף חיים ולע"ג דבקה בת יחזקאל  
...

לע"ג ר' דראובן בן ר' יוסף דוביינשטיין ע"ה  
נדבת חתנו ר' מיכל קארציא  
...

לזכות יהודית ולזכות אחיה תיה חי' מושקָא, צעדא, ואחיה  
שורג פיוויש, מנחים מענדל

נדבת הורי' מרדכי אברהם ישעיוו זוג' מרות אסדר שפה תלונר  
...

לזכות הרב ומושיע שמואל לו, שימשיך בעבודתו הקודש,  
מאת תלמידיו שואל גנוגלי  
...

לזכות אייזק גרשון בן שׁיינא באשא, מנחים מענדל, לוי,  
יוסף, חי' מושקָא, שלום דובער, אברהם זאב, יהושע זעליג  
...

לזכות ר' לוי יצחק הלוּי זוגתו מרת חנה קורינסקי  
וכלי יצאי חליציהם ולזכות יתר מנהם מליבורן אוסטרליה  
...

לע"ג דראובן אברהם בן אלתר שלמה ליטמן  
...

לזכות התמים מיכאל והבי

לזכות כ"ק אדרמור"ר נשיא דורינו  
ולזכות הרבנית הצדיקנית חי' מושקָא  
...

לזכות הרה"ת ר' אברהם דוד ומרת דחאל לאה טיברג  
...

לע"ג בתיה בת שלמה הלוּי ע"ה  
...

לזכות לוי זוגתו מרת רבקה לאה ובניהם חי' מושקָא, מנחים  
מענדל, ובתיה מינא געלב  
...

לזכות התמים אליה סילפין  
...

לזכות הרה"ת ר' אברהם אברמסון וכל משפחתו  
...

לזכות הרה"ת ר' נחמן דוב שייחי' בן מאלע, ומשפחתו  
...

לזכות הרה"ת ר' ישראל מאיר אברמסון וכל משפחתו  
...

לע"ג הרה"ת אברהם ישע"י בהריה"ת עובדי ע"ה שטראקס  
...

לזכות בת שביע שתחי'  
בת הרה"ת יהוחנן מריזוב וכל משפחתו  
...

לזכות דינה בת שביע בת מאירה אסתדר  
...

לזכות פערל ריזיל בת אהובה ברכה  
...

לזכות הרה"ת ר' יהושע בירקאוויין וכל משפחתו  
...

לע"ג דבקה אלטאה בת חנה לאה ע"ה  
...

לע"ג חילדה היקרה עדאל שיינא ע"ה  
בת הרה"ת מרדכי אליה לוחט"א האנאווער  
...

לזכות הרה"ת ר' חיים משה זוגתו מנוחה רחל  
ובניהם מנחים מענדל ופעסיא  
...

לע"ג הרה"ח הרה"ת ר' שמואל אייזיק הלוּי ע"ה פפאק  
נדפס על ידי זוכות משפחתו  
...

לזכות אסתדר בת דחאל

**ניתן להשיג הקונטראסים בחינם מיידי שבוע בשבוע  
במקומות בכל שכונות החרדיות ברחבי ניו יורק**  
**לפרטים נא להתקשר בטלפון 718-650-6295**  
**או באימייל [info@otzerhachassidus.com](mailto:info@otzerhachassidus.com)**

**כמו"כ אפשר לקבלו באימייל  
או להורידם מאתר אוצר החסידות  
[www.otzerhachassidus.com](http://www.otzerhachassidus.com)**

### **נדפס באדיבות**



538 Johnson Avenue | Brooklyn, NY 11237  
t 718.628.6700 f 718.628.6900 e [jobs@tphny.com](mailto:jobs@tphny.com) w [tphny.com](http://tphny.com)